

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเียร์ 11
(มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

พฤษภาคม 2554

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยอร์ 11
(มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยอร์11
(มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

พฤษภาคม 2554

อัญชลี ทำทอง. (2554). ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติระดับเเยียร์11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ และเพื่อศึกษาความเข้าใจการอ่านจับใจความและวัฒนธรรมของนักเรียนต่างชาติระดับเเยียร์11 (มัธยมศึกษาปีที่4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ และแบบทดสอบหลังเรียนการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติระดับเเยียร์11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า ได้ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติระดับเเยียร์11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ และนักเรียนต่างชาติระดับเเยียร์1 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ มีความเข้าใจการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านจากชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยมีคะแนนการทำบัตรคำสั่งการอ่านจับใจความร้อยละ 90 และบัตรคำสั่งวัฒนธรรมร้อยละ 92 และค่าเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนร้อยละ 92 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

TEACHING KITS FOR TEACHER IN READING COMPREHENSION OF THAI FOLKTALES
FOR FOREIGN STUDENTS YEAR 11 (MATHAYOM 4) AT ST.
JOHN INTERNATIONAL SCHOOL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching Thai as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

May 2011

Unchalee Tamtong. (2011). *Teaching kits for teacher in reading comprehension of Thai folktales for foreign students year 11 (Mathayom 4) at St.John International School*. Master Thesis, M.MA (Teaching Thai as foreign language). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Somkiat Khutaweekul.

The purpose of this study were to construction teaching kits for teacher in reading comprehension of Thai folktales for foreign students year 11 (Mathayom 4) at St.John International School and to study the understanding in reading comprehension and culture of foreign students.

This experiment was conducted at St.John International School in Bangkok during the second semester of the 2010 academic year. A group of 10 students had been selected by purposive sampling

The researcher designed teaching kits for teacher in reading comprehension of Thai folktales for foreign student year 11 and reading post test.

The percentage method, mean method were used in this experiment.

The result showed that got the teaching kits for teacher in reading comprehension of Thai folktales for foreign student year 11 and the efficiency of reading comprehension after used these teaching kits for foreign student year 11 were excellent.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถของผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์และให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศร และอาจารย์ภรพัศ สุร้อยระย้า ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ในครั้งนี้

งานวิจัยในครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้ ถ้าไม่ได้รับความกรุณาจากโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ผู้บริหารและครู อาจารย์ภาษาไทย นักเรียนต่างชาติเเย็บร์ 11 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนและการศึกษารวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้อย่างยิ่ง รวมไปถึง นายธิปนนท์ เพ็ชรศรี ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆด้าน ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ครูคนแรกในโลกนั่นคือคุณยาย คุณพ่อคุณแม่และคุณลุงคุณป้าที่ให้ทั้งชีวิต และคอยสนับสนุนให้ผู้วิจัยบากบั่นจนสามารถชนะอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ประสาทวิชาความรู้ ชี้แนะแนวทางการศึกษาจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้

อัญชลี ทำทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน	18
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
การกำหนดประชากร.....	20
การสร้างเครื่องมือ	20
การดำเนินการวิจัย	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	28
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน ประชากร เครื่องมือ	28
สรุปผลการวิจัย	29
อภิปรายผล	29
ข้อเสนอแนะ	30

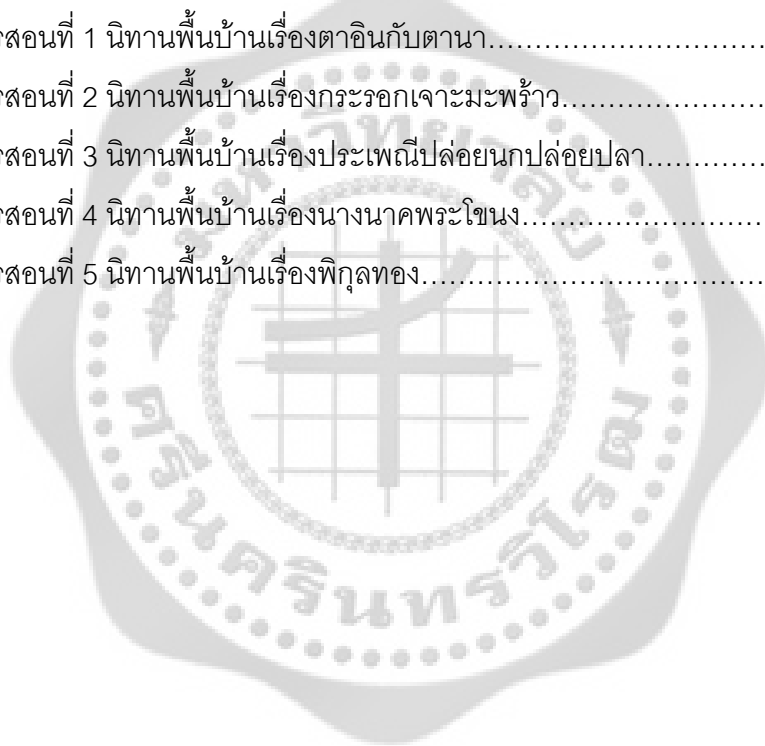
สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	31
ภาคผนวก.....	36
ภาคผนวก ก.....	37
ภาคผนวก ข.....	137
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	143

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนการวิจัย.....	22
2 แสดงคะแนนรวมที่ได้จากการทำบัตรคำสั่ง 3 เรื่อง จากชุดการสอนสำหรับครูเรื่อง การอ่านจับใจความ 5 ชุด.....	25
3 ค่าเฉลี่ยร้อยละจากชุดการสอนทั้ง 5 ชุด.....	26
4 ค่าเฉลี่ยร้อยละจากแบบทดสอบหลังเรียนทั้ง 5 ชุดการสอน.....	26
5 ค่าเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนจากชุดการสอน 5 ชุดชุดการสอน.....	27
6 ชุดการสอนที่ 1 นิทานพื้นบ้านเรื่องตากับตานา.....	138
7 ชุดการสอนที่ 2 นิทานพื้นบ้านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว.....	139
8 ชุดการสอนที่ 3 นิทานพื้นบ้านเรื่องประเพณีปลอยนกลอยปลา.....	140
9 ชุดการสอนที่ 4 นิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง.....	141
10 ชุดการสอนที่ 5 นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง.....	142

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาทางเทคโนโลยีปัจจุบันนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วจำกัด เครือข่ายเชื่อมต่อในระบบต่างๆ ช่วยย่อโลกมนุษย์ให้เล็กลงจนทำให้ทุกอย่างรวดเร็วขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้าน การสื่อสาร การค้า ตลอดจน การศึกษาที่ทำให้เราสามารถศึกษาหาความรู้นอกห้องเรียนได้อย่างไร้กฎเกณฑ์ เมื่อสิ่งต่างๆ ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วและไร้กรอบทำให้เกิดการแข่งขันสูงขึ้น ทางเลือกหนึ่งของผู้ปกครองที่ต้องการวางรากฐานทางการศึกษาของบุตรหลานเพื่อนอนาคตอันไร้ขีดจำกัดก็คือ การเรียนในโรงเรียนนานาชาติ

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์เปิดสอนระดับ EYFS (Early Year Foundation Stage) ถึงระดับ Y13 (มัธยมศึกษาปีที่ 6) โดยใช้ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษา การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือนักเรียนที่มีสัญชาติไทย สามารถ พูด ฟัง อ่าน เขียน ภาษาไทยได้ในระดับดีมาก กลุ่มที่สองคือกลุ่มนักเรียนต่างชาติที่มีสัญชาติอื่นๆ มีความสามารถทางภาษาไทยทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ในระดับต้นหรือกลาง

กลุ่มนักเรียนต่างชาติในระดับเเยอร์ 11(ม.4) ของโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์มีพื้นฐานทางภาษาไทยดี เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นลูกครึ่งไทยและมีพื้นฐานทางภาษาไทยมาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา แต่ยังคงขาดทักษะทางการอ่านและความเข้าใจภาษาไทย ซึ่งถ้าสามารถพัฒนาได้จะทำให้นักเรียนต่างชาติก่อนมีโอกาสด้อยอดความรู้ทางภาษาไทยในระดับสูงขึ้น และจากการศึกษาหลักสูตรวิชา TFL (Teaching Thai as foreign language) ของโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ปีการศึกษา 2553 นั้น พบว่าเนื้อหาหลักของวิชาคือหลักภาษา ซึ่งเน้นทักษะการเขียน และภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งเน้นทักษะการพูด ไม่ปรากฏว่ามีเรื่องที่เน้นทักษะการอ่าน

เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้มีโอกาสในการพัฒนาการอ่าน ผู้วิจัยจึงได้พูดคุยกับนักเรียนและสังเกตเห็นว่านักเรียนชอบการเล่าเรื่อง แต่งเรื่อง และฟังเรื่อง ผู้วิจัยเห็นว่านิทานพื้นบ้านเป็นสื่อที่เหมาะสมกับการสอนเพราะมีลักษณะเป็นเรื่องเล่า ไม่ยาวจนเกินไป รวมถึงโดยลักษณะทางธรรมชาติของนักเรียนแล้วชอบให้มีความสนุกสนานในห้องเรียน เพื่อความเหมาะสมผู้วิจัยจึงคัดเลือกเนื้อเรื่องที่มีขนาดสั้น ตัวละครไม่ซับซ้อนมาก ใช้ภาษาง่าย และสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมได้ด้วย อีกทั้งทักษะการอ่านถือเป็นทักษะที่มีประโยชน์มากในการดำเนินชีวิต อย่างที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหานักเรียนที่ขาดทักษะการอ่านไว้ดังนี้คือ โกชัย สาริกบุตร (2540: 63) กล่าวถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องนักเรียนอ่านจับใจความไม่ได้ ไว้โดยสรุปว่า ปัญหา

เกิดจากการขาดวิธีฝึกที่ดี ขาดการให้หลักการ ตัวอย่าง และแบบฝึกหัด ซึ่งจะช่วยให้เกิดพัฒนาการทางการอ่านได้ และปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยครูอาจารย์ ควรสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยระยะแรกควรใช้ข้อความย่อหน้าเดียวกันหลังจากที่นักเรียนเกิดพัฒนาการทางการอ่านแล้วจึงให้แบบฝึกที่มีหลายย่อหน้า

นภวรรณ เกตุกำจร (2545: 2) กล่าวถึงปัญหาที่พบในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ว่า เทคนิคและวิธีการสอนของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยยังพบข้อบกพร่องบางประการซึ่งส่งผลให้นักเรียนบางส่วนอ่านหนังสือได้แต่ไม่สามารถอ่านจับใจความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ อ่านแล้วไม่สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้ ทำให้การอ่านไม่มีความหมายและไม่มีประโยชน์ เพราะไม่ได้ทราบถึงเนื้อเรื่องและสาระความรู้จากเรื่องที่อ่าน

สุพรรณิ อ่อนจาก (2548: 2) กล่าวถึงปัญหาการอ่านจับใจความของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ สรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อเข้าใจ คืออ่านแล้วไม่สามารถตอบคำถามได้ เด็กบางคนอ่านได้แต่ไม่รู้เรื่อง ไม่สามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านไม่มีความหมาย ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่รู้เรื่องหรือได้รับสารจากเรื่องที่อ่าน ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ

ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์ (2549: 1) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแสวงหาความรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เพราะการอ่านมากจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านจะนำมาพัฒนาตนเอง ช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆในชีวิต ทำให้มีความเข้าใจผู้อื่น รู้เท่าทันเหตุการณ์ เป็นที่นับถือแก่คนส่วนมากในสังคม ผู้มีทักษะการอ่านที่ดีจะได้รับประโยชน์จากการอ่านหลายด้าน ทั้งด้านเรเรียนและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสอนนักเรียนต่างชาติระดับเเยียร์ 11(ม.4) ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2553 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 2 ภาคเรียน ผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี มีทักษะการฟังและการพูดในระดับดี ส่วนในเรื่องการอ่านอยู่ในระดับพอใช้ ผู้ศึกษาจึงคิดหาวิธีที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเพิ่มเติม เนื่องจากนักเรียนกลุ่มนี้ชอบเล่าเรื่อง และฟังเรื่อง ผู้วิจัยจึงคิดว่าการใช้สื่อนิทานพื้นบ้านซึ่งเป็นเรื่องเล่ามุขปาฐะที่มีความสนุกสนานน่าจะทำให้เป็นสื่อการสอนได้ เพราะจะทำให้นักเรียนเพลิดเพลินในการเรียนจนทำให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะในการอ่านจนสัมฤทธิ์ผล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติระดับเียร์11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์
2. เพื่อศึกษาความเข้าใจการอ่านจับใจความและวัฒนธรรม ของนักเรียนต่างชาติระดับเียร์11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ได้ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติระดับเียร์11โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ครูผู้สอนสามารถนำชุดการสอนนี้ไปใช้ในห้องเรียนได้จริง เพื่อเน้นการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ตลอดจนสอนเรื่องวัฒนธรรมที่แฝงมากับเนื้อเรื่องอีกด้วย

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนต่างชาติระดับเียร์1 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ มีความเข้าใจการอ่านจับใจความและวัฒนธรรมนิทานพื้นบ้านจากชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยมีคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ในการวิจัยคือนักเรียนต่างชาติเียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง

2. ขอบเขตของเนื้อหา

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชุดแต่ละชุดจะมีนิทาน 1 เรื่อง แต่ละเรื่องจะแบ่งเป็นบัตรคำสั่ง 3 ชุด คือการอ่านจับใจความ วัฒนธรรมไทย และภาษา นิทานที่ใช้สอนมีดังต่อไปนี้

- 2.1 เรื่องตากับตานา
- 2.2 เรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว
- 2.3 เรื่องประเพณีการปล่อยนกปล่อยปลา

2.4 เรื่องนางนาคพระโขนง

2.5 เรื่องพิกุลทอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอนสำหรับครู หมายถึง ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเยียร์ 11 (ม.4) โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

- 1.1 จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน
- 1.2 ใช้คำศัพท์ง่าย โครงเรื่องไม่ซับซ้อนมากนัก ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ดี
- 1.3 เนื้อเรื่องที่เลือกมานั้นแฝงคำสอนและวัฒนธรรม
- 1.4 คำศัพท์ในเรื่องยากปานกลาง และเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนมีโอกาสพบบ่อยในชีวิตประจำวัน

ชีวิตประจำวัน

1.5 โครงเรื่องและประเภทของนิทานพื้นบ้านหลากหลายช่วยให้นักเรียนสนุกสนานในการอ่าน

2. นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเก่าที่เล่าสืบต่อกันมาด้วยปากต่อปากโดยใช้คำธรรมดาเป็นร้อยแก้ว และไม่ทราบว่าใครเป็นผู้เล่า และต้องแสดงความคิดหรือความเชื่อของชาวบ้าน รวมถึงเรื่องจริงที่มีคติแก่นบุญโลมเป็นนิทานได้ (วิเชียร เกษประทุม. 2547)

3. อ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกลำดับขั้นของการอ่านได้ ๔ ขั้น ดังนี้ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537)

1. การแปลความของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร
2. การทำความเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และข้อความ
3. การจับใจความสำคัญ และแนวคิดของผู้เขียน
4. กระบวนการคิดที่เกิดขึ้นขณะทำความเข้าใจสัญลักษณ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

1.1 ความหมายของชุดการสอน

แอสบี (Ashby, 1972: 15-17) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสอนที่ประกอบด้วย รูปภาพ สไลด์ เพลง และเทปเสียงที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น หลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนจบแต่ละบทเรียนเรียบร้อยแล้วนักเรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเองจากการทำแบบทดสอบที่มาอยู่ในชุดการสอน

กู๊ด (Good, 1973: 306) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง โปรแกรมการสอนทุกอย่างที่จัดไว้เฉพาะ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละชุดการสอน ซึ่งได้แก่ คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ไว้อย่างครบถ้วน เป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยคำแนะนำที่จะให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน จนบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้และเนื้อหาบทเรียนจะต้องเขียนด้วยภาษาที่ชัดเจน และสามารถสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525: 6) ได้ให้ความหมายว่า ชุดการสอนเป็นระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองแยกเป็นหมวดๆ ภายในชุดการสอนจะประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ เช่น รูปภาพ สไลด์ เทป ภาพยนตร์ แผ่นคำบรรยาย วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522: 151) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์แต่ละหน่วยมาช่วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองเพื่อให้การสอนของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชุดการสอนประกอบด้วยคู่มือในการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ การมอบหมายงานให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้น

เป็รื่อง กุมุท (2519: 1) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสม (Multi-Media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย โดยจัดไว้เป็นชุดหรือกล่อง หรือซอง ภายในจะมีคู่มือการใช้ที่ประกอบด้วย รายละเอียดและคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นสำหรับประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 129) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชา และอีกอย่างหนึ่งอาจเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิด สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม เรานำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ชุดการสอนคือสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดและคำแนะนำต่างๆ เมื่อผู้เรียนใช้ชุดการสอนแล้วจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเรียนมากขึ้น จนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ประเภทของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525: 23) ชุดการสอนแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมในชุดการสอนแล้ว แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1.2.1 ชุดการสอนแบบบรรยายหรือชุดการสอนสำหรับครู ชุดการสอนประเภทนี้เป็นชุดสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมา สำหรับครูใช้ประกอบการบรรยาย โดยจะกำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนที่ครูสามารถใช้ประกอบการบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดบรรยายของครูให้ลดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ภายในชุดการสอนจะจัดลำดับเนื้อหาและสื่อการสอนที่ครูจะใช้บรรยายในชั้นเรียนขนาดใหญ่ หรืออาจจะเป็นกลุ่มย่อยๆ ก็ได้ ครูผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการใช้ชุดการสอนประเภทนี้

1.2.2 ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มหรือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นชุดการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนให้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนประเภทนี้จะประกอบไปด้วยชุดกิจกรรมย่อยที่มีจำนวนศูนย์กิจกรรมที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยการสอน ซึ่งในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อที่ใช้ในศูนย์จะเป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือร่วมกันทั้งกลุ่มได้ การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนจะปฏิบัติตามคำสั่งชี้แจงในสื่อการสอน โดยที่ครูเป็นเพียงผู้ควบคุมดูแลและประสานให้การดำเนินกิจกรรมสมบูรณ์ที่สุดเท่านั้น

1.2.3 ชุดการสอนแบบรายบุคคล เป็นชุดสื่อประสมที่จัดระบบไว้เป็นขั้นเป็นตอน ให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับความสามารถของแต่ละบุคคล และสามารถประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองได้ ครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหา ชุดการสอนนี้จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีการพัฒนาไปได้จนสุดขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น ซึ่งชุดการสอนรายบุคคลจะเป็นลักษณะเดียวกันกับบทเรียนโมดูล (Instructional Modules) ซึ่งมีลักษณะและองค์ประกอบเป็นหน่วยการเรียนการสอนย่อย สำหรับผู้เรียนใช้ในการเรียนแบบอิสระ โดยมีส่วนประกอบดังนี้ หลักการและเหตุผล จุดประสงค์ แบบทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ด้วยตนเอง และแบบทดสอบหลังเรียน

จะเห็นได้ว่าชุดการสอนมีหลายประเภท และแต่ละประเภทล้วนเอื้อประโยชน์อย่างมาก ทั้งผู้เรียนและผู้สอน ช่วยเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนให้พูดน้อยลง เพราะมีสื่อต่างๆ มาช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3 ส่วนประกอบของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525: 44) กล่าวถึงชุดการสอนแผนจุฬา เป็นการนำเอาวิธีการจัดระบบมาใช้ในการสร้างชุดการสอน ซึ่งนำเอาสื่อการสอนแบบประสมมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอน แบ่งเป็นขั้นตอนการผลิต 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาและประสบการณ์
2. กำหนดหน่วยการสอน เนื้อหาสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนในหนึ่งสัปดาห์
3. กำหนดหัวเรื่อง เป็นหน่วยการสอนย่อย
4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ สอดคล้องกับหัวเรื่อง
5. กำหนดวัตถุประสงค์ โดยคิดเป็นจุดประสงค์มีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องมีแบบประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
8. เลือกและผลิตสื่อการสอน อุปกรณ์และวิธีการสอนถือเป็นสื่อทั้งสิ้น จัดสื่อเป็นหมวดหมู่ เตรียมไว้ก่อนไปทดลอง
9. การหาประสิทธิภาพชุดการสอน เป็นการประกันว่าชุดการสอนผู้สร้างต้องกำหนดเกณฑ์ คำนึงถึงการเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และทำให้ผู้เรียนบรรลุผล
10. การใช้ชุดการสอน ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอน โดยใช้ขั้นตอนดังนี้

- 10.1 ผู้เรียนทำแบบทดสอบ
- 10.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- 10.3 ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
- 10.4 สรุปผล
- 10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ไฮเวล (Howell, 1973: 127) เสนอแนะว่าชุดการเรียนการสอนจะต้องประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. รายเนื้อหาวิชาและสิ่งที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น กิจกรรมหรือวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงพฤติกรรมขั้นสุดท้าย

3. วิธีวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน สามารถวัดได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับชุดการสอนที่กล่าวมา สรุปได้ว่าชุดการสอนควรจะต้องประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของบทเรียน
2. คู่มือการใช้ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถทราบได้ว่าการใช้ชุดการสอนนั้นได้อย่างไรบ้าง และมักจะประกอบด้วยคำชี้แจงสำหรับผู้ใช้ สิ่งที่ใช้ต้องเตรียม บทบาทของผู้เรียน แผนการสอน เนื้อหาโดยสังเขป แบบประเมินผลต่างๆ

3. คำสั่ง เพื่อเป็นแนวทางของผู้ใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

4. เนื้อหาสาระในรูปของสื่อประสมต่างๆ

5. การประเมินผล ทั้งการประเมินผลก่อนการเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

กล่าวโดยสรุปคือ ส่วนประกอบของชุดการสอนควรมีคู่มือครู คำอธิบายบทบาทของครูและนักเรียน เนื้อหาของชุดการสอน แบบฝึกหัด และเฉลยแบบฝึกหัด

1.4 ลักษณะของชุดการสอนที่ดี

ชาญยุทธ์ ผลาพฤษ (2547: 26) ได้ให้ความเห็นว่า ในชุดการสอนที่ดีนั้น จะต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและหาวิธีการต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย เช่น

1. ใช้สื่อหลายๆ อย่าง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการเรียนดีขึ้น
2. หาวิธีการหลายๆ แบบ โดยมีจุดมุ่งหมายและขอบข่ายหลายๆ อย่าง
3. แบ่งเนื้อหาออกเป็นขั้นตอน ตามลำดับความยากง่าย
4. ควรมีกิจกรรมหลายๆ อย่างให้ผู้เรียนได้เลือก และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน

นอกจากนี้ สมิตยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ชุดการเรียนที่ดีจะต้องมีสิ่งดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เช่น มีสีต่างๆ มีภาพประกอบตามความจำเป็น รวบรวมสื่อ และเรื่องราวต่างๆ ใสในกล่องขนาดพอเหมาะสม จะทำให้สะดวกต่อการเก็บรักษาและการนำมาใช้อีกด้วย

นิพนธ์ สุขปรีดี (2519: 67) ได้กล่าวถึงลักษณะของชุดการสอนที่ดี ดังนี้

1. เป็นชุดการเรียนที่เหมาะสมตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ที่สุด
2. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
3. สิ่งที่ใช้สามารถเร้าความสนใจของผู้เรียนได้ดี
4. มีคำแนะนำ และวิธีการใช้อย่างละเอียด ง่ายต่อการใช้
5. มีวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนทั้งหมด ที่กำหนดไว้ในบทเรียนอย่างครบถ้วน
6. ได้ทดสอบและปรับปรุงให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอ
7. มีความคงทนต่อการเก็บและการหยิบใช้

วสันต์ อติศัพท์ (2524: 54) กล่าวถึงแนวคิดการผลิตชุดการสอน และคุณค่าของชุดการสอนอันเป็นลักษณะของชุดการสอนที่ดีนั้น ควรจะต้องมีลักษณะ ดังนี้คือ

1. ช่วยให้การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการดียิ่งขึ้น เพราะมีสื่อหลายอย่างในการสร้างความเข้าใจเนื้อหาวิชานั้น
2. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะไม่ว่าจะเรียนเก่งหรืออ่อนต่างก็เรียนได้สำเร็จเหมือนกัน จะต่างกันแต่ระยะเวลาเท่านั้น
3. ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนได้มากขึ้น จากสื่อที่ได้จัดทำไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. แก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการสอนได้ เพราะผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง หรือต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น
5. ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้น เพราะการสร้างสื่ออย่างมีระบบและคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้
6. ส่งเสริมการศึกษาของประชาชนทั่วไปได้อย่างดี

จากการศึกษาเอกสารลักษณะของชุดการสอนที่ดีที่กล่าวมา สรุปได้ว่าชุดการสอนที่ดีนั้นจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายตรงต่อการนำไปใช้
2. มีวิธีการและสื่อหลายๆ แบบให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ง่าย
3. เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละประเภท
4. มีความทันสมัยสามารถนำไปใช้ได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2.1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

วชิราพรรณ จันทน์เทศ (2549: 9) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความคือ การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้กับผู้อ่าน โดยผู้อ่านจะต้องทราบว่าเรื่องที่อ่านนั้นกล่าวถึงอะไร เกี่ยวกับใคร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร และเกิดขึ้นอย่างไร จึงจะทำให้เกิดการสื่อสารที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนตั้งใจไว้

สุพรรณิ อ่อนจาก (2548: 15) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจ เนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน เพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความหมายสำคัญตรงไหนและหมายความว่าอย่างไร การแปลความ ตีความ ขยายความ การประเมินค่า สามารถเข้าใจ คำศัพท์ สามารถเรียงลำดับความได้ จับความสำคัญได้ การอ่านจับใจความจึงเป็นเครื่องมือที่ประหยัดเวลาในการอ่าน เป็นทักษะสำคัญที่จะนำไปใช้ประโยชน์การเรียนการสอน การค้นคว้า เพื่อได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ดี

ศรัทธวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2549: 5) สรุปการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายและประเด็นสำคัญของเรื่อง หรือข้อความที่อ่าน สามารถจับสาระของเรื่อง และแปลความหมายของสิ่งที่อ่านได้

นภวรรณ เกตุกำจร (2545: 19) กล่าวว่า การอ่านจับใจความหมายถึง การทำความเข้าใจ เนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน เพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรมีความสำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องของความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญในเรื่องที่อ่าน

ภคิน ไซตริณเลิศ (2553: 12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่องทั้งที่เป็นความรู้ แนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน และจุดมุ่งหมายที่สำคัญของเรื่อง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นใจความสำคัญและส่วนที่ขยายใจความสำคัญ แล้วเรียบเรียงให้เป็นภาษาของตนเอง

นพรัตน์ เจริญผล (2549: 33) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อจับใจความหลักๆ จับประเด็นหรือข้อความของเรื่องที่อ่าน เช่น การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องเน้นการหาสาระสำคัญว่าจะทราบเรื่องนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญ ตรงไหน ความหมายว่าอย่างไร และวินิจฉัยคุณค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล แปลความสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร ทำความเข้าใจ ความหมายของคำ คำศัพท์ ประโยค และแนวคิดของผู้เขียนตลอดจนพัฒนา ความชำนาญ การรู้เห็น

การคิดหาข้อมูล ให้สัมพันธ์กับการศึกษา จะเห็นได้ว่าการอ่านจับใจความส่วนมากเป็นเรื่องของ ความใจในเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญและส่วนขยาย สาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปความหมายของการอ่านจับใจความได้ว่า เป็นการอ่าน ที่สามารถบอกใจความสำคัญของเรื่อง ตอบปัญหาหลักของเรื่อง ผู้อ่านจึงต้องเข้าใจเนื้อเรื่องเป็น อันดีด้วย

แวมยุรา เหมือนนิล (2542: 17-18) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นความเข้าใจเรื่อง ที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนอ่านจับ ใจความเรื่องที่ไม่ได้ คือไม่รู้เรื่อง ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย

พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ อาจพิจารณาจาก ทักษะต่อไปนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์เรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้
9. การกล่าวสรุปได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 89) กล่าวว่าถ้าพิจารณาความหมายของการอ่านจับ ใจความแล้ว จะแบ่งลำดับขั้นของการอ่านได้ 4 ขั้น ดังนี้

1. การแปลความหมายของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร
2. การทำความเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และข้อความ
3. การจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียน
4. กระบวนการคิดที่เกิดขึ้นขณะที่ทำความเข้าใจสัญลักษณ์

จากลำดับขั้นทั้งสี่ จะเห็นว่าผู้อ่านต้องทำความเข้าใจความคืบคั้นกับสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนได้กำหนดขึ้น ต่อจากนั้น ผู้อ่านจะตอบสนองด้วยการทำความเข้าใจความหมาย แล้วจึงใช้ความคิดของตนช่วย ตัดสินใจในการเลือกในใจความสำคัญของเรื่อง ในขั้นนี้ผู้อ่านจะทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียน โดย อาศัยการแปลความของภาษาที่ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ หากจะเปรียบเทียบก็มีลักษณะคล้ายกับเป็น

การแปลความคิดของผู้เขียนมาสู่ความคิดของผู้อ่าน ซึ่งจะตรงกันหรือไม่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางภาษาของทั้งสองฝ่าย สำหรับขั้นสุดท้ายเป็นกระบวนการคิดของผู้อ่าน ในขณะที่ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ผู้อ่านจะมีความคิดอย่างไร รับไว้ได้มากหรือน้อย ในขั้นนี้จึงมักต้องมีการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบทำการวัดผลตามวัตถุประสงค์ของการอ่านต่อไป อย่างไรก็ตาม ในเรื่องของการอ่านจับใจความนี้ผู้อ่านจะเกิดความรู้สึกรับรู้ภาษาก็ต่อเมื่อเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ปรากฏทุกตัว ด้วยเหตุนี้ การอ่านจับใจความจึงเป็นกระบวนการที่เข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความ เป็นประการสำคัญ

สรุปว่าการอ่านจับใจความ คือการอ่านเพื่อต้องการให้ทราบใจความสำคัญของเรื่อง เพื่อหาสาระสำคัญของเรื่องทั้งที่เป็นความรู้หรือทัศนคติของผู้เขียน วิเคราะห์คุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล ตลอดจนแปลความสัญลักษณ์ที่ปรากฏในข้อความที่อ่านได้

2.1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

นภวรรณ เกตุกำจร (2545: 14) กล่าวว่า ความสำคัญของการอ่านจับใจความ คือการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุด ย่อมทำให้คนเรามีความฉลาดรอบรู้และเป็นนักปราชญ์ได้ในอนาคต สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์ (2549: 7) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญมาก เพราะผู้ที่อ่านจับใจความไม่ได้ จะไม่สามารถเข้าใจสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดหรือเข้าใจคลาดเคลื่อนจึงไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่าน

นพรัตน์ เจริญผล (2549: 35) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะจะประโยชน์ต่อการเรียนและการศึกษาวิชาต่างๆ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอ่านในทุกช่วงชั้น สำหรับในระดับประถมศึกษา กำหนดคุณภาพผู้เรียนว่า ช่วงชั้นที่ 1 อ่านแล้วต้องเข้าใจข้อความที่อ่าน และช่วงชั้นที่ 2 อ่านแล้วต้องจับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความได้ ซึ่งผู้เรียนจะมีคุณภาพดังกล่าวได้ ต้องมีความสามารถในการอ่านจับใจความ และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ จากการอ่านได้เป็นอย่างดี

ภคิน โชติธนาเลิศ (2553: 13) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ ยิ่งมีการฝึกฝนบ่อยๆ ทำให้เกิดความชำนาญจะทำให้เข้าใจความหมายของคำมากขึ้น และช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น และทำให้ผู้อ่านเป็นผู้เกิดความรอบรู้ สามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านจับใจความมาใช้ได้ทันที โดยไม่ต้องเสียเวลากลับไปอ่านใหม่ และยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านระดับสูงต่อไป

สรุปได้ว่าความสำคัญของการอ่านจับใจความคือ เมื่อเราอ่านจับใจความได้ เราก็จะได้ประโยชน์จากการอ่าน ทำให้เราเป็นผู้รอบรู้ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อฝึกฝนบ่อยๆ เราจะมีพละกำลังมากขึ้นมีพื้นฐานสามารถพัฒนาไปใช้ในการอ่านระดับสูงต่อไปอีกด้วย

2.1.3 การสอนอ่านจับใจความ

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 191) ได้ให้ข้อเสนอแนะทักษะในการอ่าน ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่าน คือส่งเสริมให้เด็กอ่านด้วยความเข้าใจ
2. ความสามารถในการจำ จดจำคำใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่าน
3. ความสามารถในการอ่านออกเสียงโดยมีจังหวะและออกเสียงให้ผู้ฟังสนใจ
4. ความสามารถในการอ่านในใจได้เร็วกว่าการอ่านออกเสียง
5. ความสามารถในการเลือกและจับกลุ่มความคิดตลอดถึงการตอบปัญหา
6. มีความรู้ในการปรับปรุงแก้ไขแสงสว่างที่ใช้ในการอ่าน
7. มีความสามารถในการใช้การอ่านเป็นแนวทางในการค้นหาความรู้ แก้ปัญหา

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537: 29) ได้เสนอแนะแนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้

ดังนี้

1. ให้นักเรียนเข้าใจความ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความสั้นๆ
2. ให้นักเรียนจับความคิดที่สำคัญโดยตั้งคำถามให้ตอบ
3. ให้อ่านเพื่อสังเกตรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง
4. ให้อ่านเพื่อคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น
5. ให้อ่านโดยกำหนดว่าต้องการให้เรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง
6. ให้อ่านเพื่อให้มีจินตนาการเพิ่มขึ้น
7. ให้อ่านเพื่อให้ทราบแนวการจัดลำดับความ

8. ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของสำคัญ

บันลือ พุกษะวัน (2543: 128-129) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญมีดังนี้

1. อ่านแบบคร่าวๆ เพื่อสำรวจหาสิ่งที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการ อ่านเรื่องราวหรือบทความอย่างรวดเร็ว อ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราว

2. อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ
3. ตั้งคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของเรื่อง
4. ตอบคำถามให้ตรงประเด็น ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้เป็นประโยคบอกใจความนั้นๆ

5. เรียบเรียงประโยคบอกใจความตามลำดับ อ่านทบทวน

ประพนธ์ เรื่องณรงค์ (2545: 7-13) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 อ่านเร็ว เป็นการอ่านคร่าวๆ อ่านเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบให้พอเข้าใจเรื่อง ให้นักเรียนช่วยกันบอกเรื่องที่อ่านจบไปแล้วมีเนื้อหาเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 อ่านเก็บรายละเอียด เป็นการอ่านทวนอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านทบทวนเรื่องอีกครั้งเพื่อเก็บรายละเอียดที่ขาดไป แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกเรื่องย่อๆ

ขั้นตอนที่ 3 ตั้งคำถามจากเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม มีเหตุใด ในการกระทำ เพื่อคิดหาคำตอบจากเรื่องที่ไปอ่านไปแล้ว

ขั้นตอนที่ 4 หาประโยคใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า ทุกย่อหน้าจะมีใจความสำคัญ ให้นักเรียนหาประโยคใจความสำคัญที่บอกว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร หรือหาเหตุการณ์สำคัญในย่อหน้าโดยเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นตอนที่ 5 ตอบคำถามโดยนำคำตอบมาเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองจากภาพประกอบโครงเรื่อง

วชิราพรรณ จันทรเทศ (2549: 16-17) การอ่านเป็นทักษะหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนจึงต้องได้รับการฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้เกิดพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดีและมีความชำนาญ เนื่องจากความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกันดังนั้นการฝึกทักษะด้านการอ่านจับใจความจึงมีความจำเป็นในการศึกษาเรื่องการอ่านจับใจความ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนทักษะการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537: 29) ได้เสนอแนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนเข้าใจความ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความสั้นๆ
2. ฝึกให้นักเรียนจับความคิดที่สำคัญโดยตั้งคำถามให้ตอบ
3. ฝึกให้อ่านเพื่อสังเกตรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง
4. ฝึกอ่านเพื่อคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป
5. ฝึกให้อ่านโดยกำหนดว่าต้องการให้รู้เรื่องอะไรบ้าง
6. ฝึกให้อ่านเพื่อให้มีจินตนาการเพิ่มขึ้น
7. ฝึกให้อ่านเพื่อให้ทราบแนวการจัดลำดับความ
8. ขยายความในคำตอบออกไปอีกเมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญ

อรรถ พลอยระหาร (2536: 25) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า การสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจควรคำนึงถึงหลัก 5 ประการ คือ

1. การฝึกให้นักเรียนคาดการณ์ล่วงหน้าว่าสิ่งที่ได้อ่านต่อไปนี้ในการอ่านน่าจะเป็นอย่างไร
2. การฝึกให้นักเรียนรู้จักแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุด รู้จักหนังสือที่จะค้นคว้าหลายๆประเภท รู้จักส่วนต่างๆของหนังสือ
3. ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ที่ได้มาจัดระบบระเบียบเสียใหม่
4. การฝึกให้นักเรียนรู้จักพิจารณาว่าสิ่งใดมีความสำคัญที่ควรจดจำ
5. การฝึกให้นักเรียนรู้จักประเมินผลสิ่งที่อ่าน ว่าเป็นความจริงหรือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนและเชื่อถือได้หรือไม่

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2530: 90) ได้เสนอแนะหลักเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. ให้อ่านเรื่องราวต่างๆ ให้ตลอดก่อน เพื่อให้รู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร จุดใจเป็นจุดสำคัญ
2. ให้อ่านตอนที่สำคัญอย่างละเอียด แล้วทำความเข้าใจให้ชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ทำความเข้าใจไม่ต่อเนื่อง
3. ให้อ่านตอนที่เข้าใจช้า และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนและถูกต้อง
4. ให้ตอบคำถามสั้นๆ ในเรื่องที่ได้อ่าน เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน และทำบันทึกย่อเรื่องที่อ่านเพื่อป้องกันการลืม
5. ให้เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
6. ควรฝึกอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เข้าใจคำศัพท์อย่างกว้างขวางและมีพื้นฐานความรู้เป็นแนวทางในการอ่านต่อไปจะทำให้สามารถอ่านได้เร็วขึ้น

จากการทักษะการสอนอ่านที่ได้กล่าวถึงในข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนทักษะในการอ่านจับใจความนั้น นักเรียนจะต้องฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีพื้นฐานคำศัพท์ที่ดีและจะช่วยให้อ่านได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อต้องการอ่านเพื่อจับใจความควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ไม่ต่อเนื่อง เมื่ออ่านจบควรมีการตั้งคำถามสั้นๆ เพื่อเป็นการทวนความเข้าใจของเรื่องและนำมาเขียนสรุปเป็นใจความสำคัญต่อไป

2.1.4 หลักการสอนอ่านจับใจความนักเรียนที่พูดภาษาอื่น

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 149) โดยทั่วไปการสอนอ่านจับใจความนักเรียนที่พูดภาษาอื่นจะใช้วิธีการคล้ายคลึงกับนักเรียนที่พูดภาษาไทย แต่อาจมีข้อปลีกย่อยที่ครูจำเป็นต้องศึกษา

เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการสอนให้นักเรียนที่พูดภาษาอื่นสามารถอ่านจับใจความได้ดีเท่านักเรียนไทย ข้อปลีกย่อยที่ครูควรพิจารณาและยึดไว้เป็นแนวทางในการสอนมีดังนี้

1. เรื่องที่นำมาให้นักเรียนอ่านไม่ว่าจะเริ่มอ่านจากคำ ประโยค ข้อความ หรือเป็นเรื่องที่ควรเกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งทางสังคมและครอบครัวควรสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณีที่นักเรียนคุ้นเคยและปฏิบัติในชีวิตประจำวัน นักเรียนและผู้ปกครองจะรู้สึกดีใจ ภาคภูมิใจ ที่ครูรู้เข้าใจ วัฒนธรรมของเขา ซึ่งจะนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน

2. ครูควรพยายามให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างเสียงในภาษาไทยกับเสียงในภาษาของนักเรียน บางคำอาจมีเสียงคล้ายกันแต่มีความหมายต่างกันหรือมีเสียงต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

3. ครูแนะนำให้ให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างรูปของคำไทยบางคำที่อาจเหมือนภาษาอื่น แต่มีความหมายไม่เหมือนกัน ควรพิจารณาให้รอบคอบเพื่อจะนำไปใช้ได้ถูกต้อง

4. การวางตำแหน่งคำในประโยค ภาษาแต่ละภาษาจะมีการวางตำแหน่งของคำที่ต่างกันไปจึงจำเป็นต้องให้นักเรียนเข้าใจหลักภาษาของทั้งสองภาษาเพื่อจำได้นำมาเปรียบเทียบ และใช้ให้ถูกต้องทั้งสองภาษา

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านจับใจความ

ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 83.55/81.66 และผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของกลุ่มตัวอย่างหลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัศวิน มณีราษฎร์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วสามารถสรุปผลได้ว่า ผู้เรียนมีผลการเรียนดีขึ้นโดยมีค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคะแนนก่อนและหลังเรียนอยู่มนระดับ .05

2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถอยู่ในระดับ 'มาก' ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนชอบการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์นี้ บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อยู่ในระดับ 'มาก'

3. บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้เป็นวิธีการเรียนการสอน การอ่านภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นจำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษถึงระดับผ่านเกณฑ์ 60% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด โดยมีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดคิดเป็น 51%

เสาวภา นันทกิจ (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (THE ACHIEVEMENT OF ENGLISH TEACHING ON READING COMPREHENSION FOR MATTHAYOMSUKSA ONE STUDENTS) ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ หลังการเรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ในกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาการทดสอบกับระดับความสามารถต่อผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ

กอบกุล สกุลแก้ว (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึงจากการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึงอยู่ในระดับดี

2. ความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง หลังการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงขึ้น

นภวรรณ เกตุกำจร (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอนโดยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แผนการสอนวิชาภาษาไทยและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอนโดยกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

เสาวนีย์ ธารสาธ (2553:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถการอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับดี 2) ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับสูงขึ้นไป 3) ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับดีมาก

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน

3.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน

ถวัลย์ พึ่งเงิน (2552: 1) ได้ให้ความหมายของนิทานพื้นบ้านไว้ว่านิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องที่ชาวบ้านในท้องถิ่นต่างๆ เล่าสืบต่อกันมาจนเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “นิทานชาวบ้าน”

เสาวลักษณ์ อนันตคานต์ (2548: 27) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านคือเรื่องเล่าที่คนพื้นบ้าน เล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน มีลักษณะสำคัญคือการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ และต่อมาก็อาจจะมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นประเพณีปรัมปราที่สั่งสมและสืบทอดมาจากอดีตและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่ง ความหมายของนิทานพื้นบ้านนั้นเป็นสากล นำไปใช้กับนิทานในสังคมต่างๆ ได้ทั่วโลก

วิเชียร เกษประทุม (2547: 1) กล่าวว่านักเขียนและบรรดานักเล่าเรื่อง ได้ใช้คำนี้สำหรับเรื่องประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นนวนิยาย เรื่องสั้นบทความ เกร็ดความรู้ และประสบการณ์ เช่น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์นิทานทองอิน มีลักษณะเป็นนวนิยาย เรื่องสั้น หรือนิทานโบราณคดีของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ นั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ได้มาจากประสบการณ์ จะเห็นได้ว่าการที่นักเขียนใช้คำว่า “นิทาน” สำหรับเขียนเรื่องต่างๆ นั้น “นักเขียนใช้เพื่อบ่งชี้ลักษณะของลีลาโวหารเป็นส่วนใหญ่ ลีลาดังที่ปรากฏนั้นเป็นลีลาแบบกันเอง ทำนองการเล่าด้วยเวลาผู้เล่าถือโอกาสสอดแทรกอารมณ์และความคิดเห็นลงไปอย่างไม่ลำบากใจ”

นักคติชนวิทยาได้ให้ความหมายของนิทานเฉพาะลงไปว่า “นิทาน หมายถึงเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ใช้วาจาเป็นสื่อในการถ่ายทอด หรือถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ ก็ได้แต่บางส่วนก็ได้รับการบันทึกไว้บ้างแล้ว”

ดังนั้นนิทานพื้นบ้านจึงหมายถึง เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม มีการบันทึกไว้บางส่วน มีลักษณะสำคัญคือการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ

3.2 ลักษณะของนิทานพื้นบ้าน

ถวัลย์ พึ่งเงิน (2552: 1) กล่าวว่านิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องที่เล่าด้วยปากต่อปากใช้ภาษาร้อยแก้วไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้เล่า แสดงความคิด ความเชื่อทางวัฒนธรรม

วิเชียร เกษประทุม (2547: 1) เราสามารถสรุปลักษณะของวิชาพื้นบ้าน นั้นต้องเป็นเรื่องเก่าที่เล่าสืบต่อกันมาด้วยปากต่อปาก โดยใช้คำธรรมดาเป็นร้อยแก้ว และไม่ทราบว่า ใครเป็นผู้เล่า

จิตรา ศรีมงคล (2552: 28) ลักษณะของนิทานพื้นบ้านนั้นต้องเป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เล่ากันด้วยปากสืบกันมาเป็นเวลาช้านาน แต่ต่อมาในระยะหลังเมื่อการเขียนเจริญขึ้น ก็มีการเขียนตามเค้าเดิมที่เคยเล่าด้วยปากเปล่า ไม่ปรากฏว่า ผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใครอ้างแต่ว่าเป็นของเก่า ฟังมาจากผู้เล่า ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในอดีตอีกต่อหนึ่งและเรื่องไม่ซับซ้อนเล่าง่ายๆ ตรงไปตรงมา

ดังนั้นลักษณะของนิทานพื้นบ้านคือ เป็นเรื่องเล่าแบบปากต่อปาก ใช้ภาษาร้อยแก้ว ไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้แต่ง ต่อมาเมื่อการเขียนเจริญขึ้นจึงมีการบันทึกเอาไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. การสร้างเครื่องมือ
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการในกาศึกษารววิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนต่างชาติระดับเียร์ 11 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์น

1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ จะใช้ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน 5 เรื่อง 5 ชุดการสอน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 1 เดือน 15 คาบ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติเียร์ 11 โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศระดับมัธยมศึกษา และหลักสูตรการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศระดับเียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) ของโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์น

2. ศึกษาหนังสือเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเอกสาร ข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการอ่านจับใจความ การสร้างชุดการสอน นิทานพื้นบ้าน แล้วรวบรวมเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำชุดการสอน

3. สร้างชุดการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยในชุดการสอนจะประกอบด้วยคำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน แผนการสอน ใบความรู้ บัตรคำสั่ง

4. นำชุดการสอนทั้ง 5 ชุดไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจความถูกต้อง และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและขอคำแนะนำ เมื่อแก้ไขให้สมบูรณ์มากขึ้นแล้วก็นำไปใช้กับกลุ่มนักเรียนที่

ต้องการศึกษาคือนักเรียนต่างชาติระดับเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โดยใช้เวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 1 เดือน 15 คาบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 โดยการให้ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง 5 ชุด ได้แก่

1) ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่องตาคินกับตานา

2) ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว

3) ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่องประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา

4) ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง 5) ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่องพิรุณทอง

4.2 เมื่อนักเรียนทำบัตรคำสั่งทั้ง 3 เรื่องในแต่ละชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยทุกครั้ง

3. การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาได้นำชุดการสอนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นทั้งหมด 5 ชุดการสอน ไปฝึกกับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์น เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ จำนวน 15 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 45 นาที

1.2 ตารางแผนการวิจัย

ตาราง 1 แผนการวิจัย

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	วิธีดำเนินการวิจัย
1	4 มีนาคม 2554	ปฐมนิเทศ
2	7 มีนาคม 2554	ชุดการสอนที่ 1 เรื่องตากับตานา
3	10 มีนาคม 2554	ชุดการสอนที่ 2 เรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว
4	15 มีนาคม 2554	ชุดการสอนที่ 3 ประเพณีปล่อยนกลปล่อยปลา
5	18 มีนาคม 2554	ชุดการสอนที่ 4 นางนาคพระโขง
6	23 มีนาคม 2554	ชุดการสอนที่ 5 พิภูลทอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลจากการบันทึกการสังเกต ข้อมูลเอกสารผลงานของนักเรียน และอื่นๆ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ คะแนนจากการสอบ คะแนนความรับผิดชอบ และคะแนนความพึงพอใจ นำเอาคะแนนที่ได้มาใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

2.1 การหาค่าร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำบัตรคำสั่งและแบบทดสอบหลังเรียน โดยใช้สูตรดังนี้

2.1.1 สูตรการหาค่าร้อยละ

$$p = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

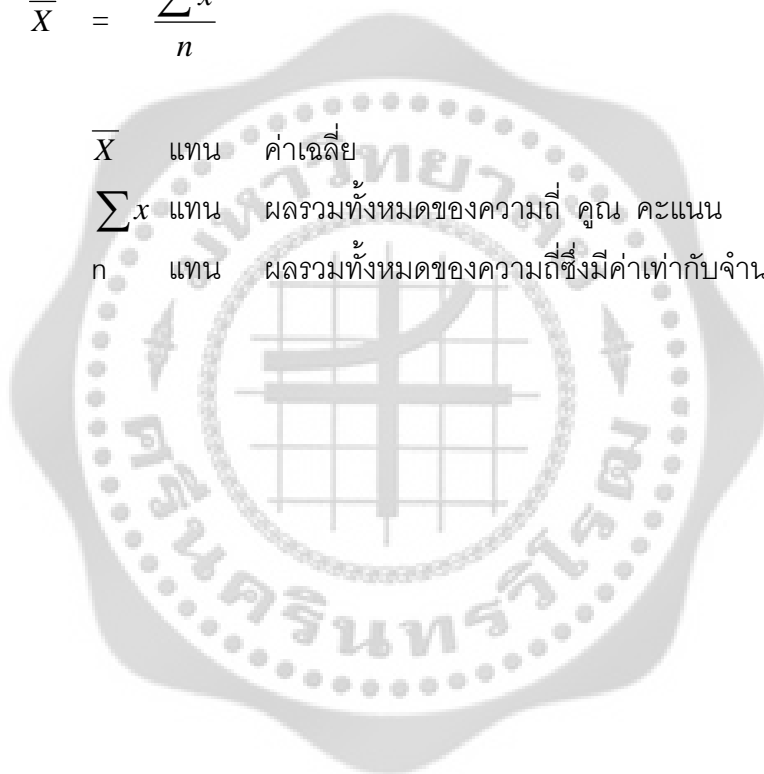
เกณฑ์ค่าร้อยละมีดังนี้

ร้อยละ 90 ขึ้นไป	อยู่ในเกณฑ์ดีมาก
ร้อยละ 80-89	อยู่ในเกณฑ์ดี
ร้อยละ 70-79	อยู่ในเกณฑ์พอใช้
น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60	อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง

2.1.2 สูตรการหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่ คูณ คะแนน
 n แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องชุดการสอนอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติ
เยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4
ตอน คือ

-ตอนที่ 1 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ยร้อยละจากคะแนนของบัตรคำสั่งที่ 1, 2 และ 3 ในชุดการ
สอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติเยียร์ 11
(มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ทั้ง 5 ชุด

-ตอนที่ 2 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ยร้อยละจากชุดการสอนทั้ง 5 ชุด

-ตอนที่ 3 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ยร้อยละจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนในชุดการสอนอ่าน
จับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียน
นานาชาติเซนต์จอร์จส์ ทั้ง 5 ชุด

-ตอนที่ 4 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ยร้อยละของแบบทดสอบหลังการเรียนของชุดการสอนทั้ง 5 ชุด

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ยร้อยละจากคะแนนจากบัตรคำสั่งที่ 1, 2 และ 3 ใน
ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติ
เยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ทั้ง 5 ชุด ประชากรจำนวน 10 คน

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไม่มีความรู้เรื่องการอ่านจับใจความมาก่อน จึงไม่
ต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียน เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนประชากรโดยใช้ชุดการสอนอ่านจับใจความ
โดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์
จอร์จส์ แล้ว นักเรียน 10 คนจะทำบัตรคำสั่ง 3 เรื่องในทุกชุดการสอนทั้ง 5 ชุด โดยมีผลคะแนนดังนี้

ตาราง 2 แสดงคะแนนรวมที่ได้จากการทำบัตรคำสั่ง 3 เรื่อง จากชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่าน
จับใจความ 5 ชุด

คนที่ n=10	ชุดการสอนที่ 1	ชุดการสอนที่ 2	ชุดการสอนที่ 3	ชุดการสอนที่ 4	ชุดการสอนที่ 5
คะแนนเต็ม	30	30	30	30	30
1	26	30	27	27	28
2	26	28	27	25	28
3	26	28	26	27	29
4	25	28	26	25	30
5	29	26	27	30	25
6	27	27	28	25	27
7	25	27	28	27	27
8	26	25	29	27	27
9	28	29	25	28	27
10	29	25	25	25	27
รวม	267	273	268	266	275
(F)ค่าเฉลี่ย $\frac{\sum x}{n}$	26.7	27.3	26.8	26.6	27.5
(1)ค่าร้อยละ $\frac{F \times 100}{n}$	87	90	89	88	91

จากตาราง 2 จะเห็นได้ว่าค่าร้อยละของชุดการสอนทั้ง 5 ชุด ได้แก่ชุดการสอนที่ 1 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87 ชุดการสอนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90 ชุดการสอนที่ 3 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89 ชุดการสอนที่ 4 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88 และชุดการสอนที่ 5 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 91

และจากการสังเกตนักเรียนในขณะที่ใช้ชุดการสอน ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่านักเรียนอ่านเร็วปานกลาง แบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง และเข้าใจคำถามในแต่ละบัตรคำสั่งเป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่าในระหว่างที่นักเรียนใช้ชุดการสอน และจากค่าเฉลี่ย นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องการอ่านจับใจความและวัฒนธรรมอยู่ในเกณฑ์ดี

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ยร้อยละจากชุดการสอนทั้ง 5 ชุด

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยร้อยละจากชุดการสอนทั้ง 5 ชุด

ชุดที่	1	2	3	4	5	รวม	ค่าเฉลี่ย $\frac{\sum x}{n}$
ค่าร้อยละ	87	90	89	88	91	445	89

จากตาราง 3 ค่าเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนทั้ง 5 ชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านจับใจความและวัฒนธรรมหลังใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้อยู่ในเกณฑ์ดี

ตอนที่ 3 หาค่าเฉลี่ยร้อยละจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนในชุดการสอนอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติเเยอร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ ทั้ง 5 ชุด

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยร้อยละจากแบบทดสอบหลังเรียนทั้ง 5 ชุดการสอน

คนที่	ชุดการสอนที่ 1	ชุดการสอนที่ 2	ชุดการสอนที่ 3	ชุดการสอนที่ 4	ชุดการสอนที่ 5
คะแนนเต็ม	10	10	10	10	10
1	9	10	9	10	9
2	9	9	10	10	8
3	9	9	9	10	10
4	10	8	9	8	10
5	10	10	10	9	9
6	9	10	10	9	9
7	8	9	9	10	10
8	9	10	8	8	8

ตาราง 4 (ต่อ)

คนที่	ชุดการสอนที่ 1	ชุดการสอนที่ 2	ชุดการสอนที่ 3	ชุดการสอนที่ 4	ชุดการสอนที่ 5
คะแนนเต็ม	10	10	10	10	10
9	10	10	10	7	9
10	10	9	8	10	10
รวม	91	94	92	91	92
(F)ค่าเฉลี่ย $\frac{\sum x}{n}$	9.1	9.4	9.2	9.1	9.2
(1)ค่าร้อยละ $\frac{F \times 100}{n}$	91	94	92	91	92

จากตาราง 4 จะเห็นได้ว่า ผลการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 5 ชุดการสอนคือ ชุดการสอนที่ 1 ร้อยละ 91 ชุดการสอนที่ 2 ร้อยละ 94 ชุดการสอนที่ 3 ร้อยละ 92 ชุดการสอนที่ 4 ร้อยละ 91 และชุดการสอนที่ 5 ร้อยละ 92 ทุกชุดการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ตอนที่ 4 ผลการวิจัยค่าเฉลี่ยร้อยละของแบบทดสอบหลังการเรียนของชุดการสอนทั้ง 5 ชุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนจากชุดการสอน 5 ชุด

ชุดที่	1	2	3	4	5	รวม	ค่าเฉลี่ย $\frac{\sum x}{n}$
ค่าร้อยละ	90	94	90	91	92	460	92

จากตาราง 5 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนจากชุดการสอนทั้ง 5 ชุดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 92 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งค่าเฉลี่ยจากบัตรคำสั่งในระหว่างให้ชุดการสอนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียน จากการสังเกตพบว่าขณะทำแบบทดสอบหลังเรียนนักเรียนมีสมาธิในการทำสูงกว่าขณะทำบัตรคำสั่งจากชุดการสอนและนักเรียนเข้าใจการอ่านจับใจความและวัฒนธรรมในชุดการสอนมากขึ้นหลังจากใช้ชุดการสอนแล้ว

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้
นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติระดับเเยอร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ
ประเมินผลโดยการสังเกตและหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ซึ่งสามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะใน
ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับ
นักเรียนต่างชาติระดับเเยอร์ 11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ
2. เพื่อศึกษาความเข้าใจการอ่านจับใจความและวัฒนธรรม ของนักเรียนต่างชาติระดับเเยอร์
11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนต่างชาติระดับเเยอร์ 1 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ มีความเข้าใจการอ่าน
จับใจความและวัฒนธรรมนิทานพื้นบ้านจากชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยมีคะแนนการทำแบบทดสอบหลัง
เรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป

ประชากร

ประชากรที่ในการวิจัยคือนักเรียนต่างชาติเเยอร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติ
เซนต์จอร์จ ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียน
ต่างชาติระดับเเยอร์ 11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ
2. แบบทดสอบหลังเรียนการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติ
ระดับเเยอร์ 11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

การดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มประชากร 15 วัน โดยผู้วิจัยดำเนินการเองตามลำดับ
ขั้นตอน ดังนี้

- วันที่ 4 มีนาคม 2544 ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และอธิบายให้นักเรียนทราบว่าการทดสอบนี้ไม่มี
ผลต่อการเรียนของนักเรียน

- วันที่ 7-23 มีนาคม 2544 ครูนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน
ทั้ง 5 ชุด แล้วให้นักเรียนทำบัตรคำสั่งทั้ง 3 เรื่อง จากนั้นทำแบบทดสอบหลังเรียน

เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบของชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับ
ใจความ แล้วให้คะแนน โดยข้อที่ถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ผิดให้ 0 คะแนน ข้อที่ตอบมากกว่า 1 คำตอบได้ 0
คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สรุปผลการศึกษาวิจัย

หลังจากใช้ชุดการสอนแล้วนักเรียนต่างชาติระดับเเยอร์ 11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จ
มีความเข้าใจการอ่านจับใจความและวัฒนธรรมนิทานพื้นบ้านจากชุดการสอนที่สร้างขึ้น 5 ชุด อยู่ใน
เกณฑ์ดีมาก โดยมีคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนร้อยละ 90

อภิปรายผล

จากชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน ซึ่งมีผลการทดสอบ
หลังเรียนของนักเรียนเฉลี่ยร้อยละ 92 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการศึกษาการสร้างชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านสำหรับ
นักเรียนต่างชาติชั้นเเยอร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) พบว่าผลการทำแบบทดสอบหลังเรียนทำให้กลุ่ม
นักเรียนที่ใช้ชุดการสอนทั้ง 5 ชุดนี้ มีผลการเรียนสูงเฉลี่ยร้อยละ 90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งก่อนใช้
นักเรียนไม่มีทักษะทางการอ่านจับใจความเลย สอดคล้องกับงานวิจัยของประมง สวัสดิ์ลาภา (2552) ได้
ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนวัดเศวตฉัตร ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วย
แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ
ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์ (2549) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้แบบฝึกอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ภคิน โชติธนเลิศ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วชิราพรธณ จันทน์เทศ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพาวุธวิทยา กรุงเทพมหานคร พฤษภาคม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วารณี แต่งพันธ์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทร์วราบรมราชชนนี เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร เมษายน คุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อพบว่า คุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการทดลองพบว่าชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นชุดนี้ นักเรียนมีผลการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมากดังนั้นผู้สอนจึงควรนำชุดการสอนนี้ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สูงขึ้น

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติ ระดับเเยียร์ 11 (ม.4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้พัฒนาทักษะพื้นฐานทางการอ่านจับใจความ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความ จากเรื่องที่ซับซ้อนและหลากหลายขึ้น และสอดคล้องกับความรู้พื้นฐานของกลุ่มนักเรียนที่ใช้ในการวิจัยด้วย รวมไปถึงควรวิจัยการสร้างชุดการสอนประเภทอื่น เช่น ชุดการสอนส่วนบุคคล เพื่อให้นักเรียนสามารถนำชุดการสอนไปใช้ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีครูผู้สอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณา สุภาพักตร์. (2551). *แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงควบกล้ำสำหรับชาวต่างชาติ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กอบกุล สกุดแก้ว. (2553). *การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง จากการสอนอ่านแบบ DR-TA*. สารนิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- โกชัย สาริกบุตร. (2540). *ศิลปะการสื่อความหมาย*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี่.
- จรรยา บุญมีประเสริฐ. (2537). *ผลการสอนแบบชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- จิตรา ศรีมงคล. (2552). *การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องนิทานไทย สำหรับนักเรียนชั้นม.1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กบินทร์บุรี อ. กบินทร์บุรี จ. ปราจีนบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2525). *ชุดการสอนระดับประถมศึกษาในเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับ ประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15*. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2527). *เทคโนโลยีแบบใหม่กับทิศทางการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายโสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญยุทธ์ ผลาพฤษ. (2547) *การพัฒนาสื่อประสมประกอบการสอน กลุ่มทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนกุมภกรรณทศน้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. (2522). *หลักสูตรการทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ถวัลย์ พึ่งเงิน. (2552). *นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- นพรัตน์ เจริญผล. (2549). การเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจในการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นป3 โรงเรียนวัดพิศุทธทอง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่ได้รับการสอนแบบการคิดวิจารณ์ผูกกับการสอนตามคู่มือครู. สารนิพนธ์ ค.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอน). ราชบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง.
- นภวรรณ เกตุกำจร. (2545). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอน โดยวิธี กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี. สารนิพนธ์ กศ.ม. สาขาการประถมศึกษา กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2519). นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2543). แนวพัฒนาการอ่านเร็วคิดเป็น. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย: ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2550). แนวการสร้างแบบฝึกการอ่านและการเขียนคำ. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของ ครูสภา.
- ประมว สวัสดิลาภา. (2552). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเศวตฉัตร. สารนิพนธ์ กศ.ม. สาขาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เปรี๊ยะ กุมุท. (2519). เทคนิคการเขียนบทเรียน โปรแกรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภคิน โชติชนเลิศ. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุนทรพิชิตาราม. สารนิพนธ์ กศ.ม. สาขาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วสันต์ อติศัพท์. (2524). นวัตกรรมการศึกษาโครงการจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วชิราพรรณ จันทร์เทศ. (2549). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นม.1 โรงเรียนสรรพาวุธวิทยา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการมัธยมศึกษา)

- กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วยการทำมาหากิน ด้วยการสอนแบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิเชียร เกษประทุม. (2547). นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: พ.ศ.พัฒนา.
- วิรงรอง อุดม. (2542). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อสอนซ่อมเสริมเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ ปรินญาณิ กศ.ม. สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2542). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรียรรณ ศรีสวัสดิ์. (2549). การสร้างแบบฝึกอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหอวัง. สารนิพนธ์ ปรินญาณิ กศ.ม. สาขาภาษาไทย กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุกুম เฉลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์คณะมนุษยและสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจารี มีแดนไผ่. (2547). การเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษแก่เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการ SQ 3R และวิธีการสอนตามคู่มือครู. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพรรณิ อ่อนจาก. (2548). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้อ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการสอนอ่านโดยใช้นิทานประกอบภาพ. สารนิพนธ์ ศ.ม. (สาขาการศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา คงเกื้อ. (2549). ผลการใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การอบรมหลักสูตรการวิจัยการศึกษาชั้นปีที่ 16 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสาวนีย์ ณะสาร. (2548). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้อ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการ ของเมอร์ดีอก. สารนิพนธ์ ศ.ม. (สาขาการศึกษาพิเศษ)

- กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวภา นันทกิจ. (2546). *ผลสัมฤทธิ์ของการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. สารนิพนธ์ คศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวลักษณ์ อนันตสานต์. (2548). *นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรรถ พลอยระหาร. (2536). *ผลการสอนอ่านโดยวิธีธรรมชาติที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พูดสองภาษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัศวิน มณีราษฎร์. (2551). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้น ม.1 ที่มีผลการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์*. สารนิพนธ์ ปริญญา ศศ.ม. (สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Ashby, Sir Eric. (1972). *The Fourth Fovolution Instructional Technology in Higher Education*. New York: McGraw – hill, Book Company.
- Good , Thomas L. (1973). *Looking in classrooms*. Jere E. Brophy New York:
- Howell, Joseph Claude .(1973). *Dictionary Education*. New York:. McGraw – hill, Book Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนต่างชาติเียร์ 11
(มัธยมศึกษาปีที่4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

ชุดการสอนสำหรับครู

เรื่อง

การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน

สำหรับนักเรียนต่างชาติเียร์11 (มัธยมศึกษาปีที่4)

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

โดย

นางสาวอัญชลี ทำทอง

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร

คำนำ

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านตาอินตานา เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ “ชุดการสอนอ่านสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติชั้นเียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่4) สำหรับนักเรียนต่างชาติโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์ห์น” ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยนิทานพื้นบ้าน ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม คำศัพท์ที่ควรรู้ บัตรคำสั่ง และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำหรับครูที่ช่วยในการสอนทำให้มีความสะดวกมากขึ้น และนักเรียนสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ดียิ่งด้วย ตลอดจนเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนอื่นๆในอนาคต ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความชุดนี้ ได้สร้างขึ้นด้วยความตั้งใจของผู้เขียนและคำชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ครูและนักเรียนต่างชาติ ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

อัญชลี ทำทอง

ผู้วิจัย

มีนาคม 2554

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน.....	42
บทบาทสำหรับครู.....	43
บทบาทสำหรับนักเรียน.....	44
แผนการสอนที่ 1 ตาอินกับตานา.....	45
ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ.....	48
ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	49
นิทานพื้นบ้านเรื่องตาอินกับตานา.....	50
บัตรคำสั่งชุดที่ 1.....	51
บัตรคำสั่งชุดที่ 2.....	52
บัตรคำสั่งชุดที่ 3.....	53
แบบทดสอบหลังเรียน.....	54
เฉลย.....	56

ส่วนประกอบของชุดการสอน

ตากับตานา

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านตากับตานา ชุดนี้ประกอบด้วยคู่มือครู มีรายละเอียด ดังนี้

- คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน
- บทบาทสำหรับครู
- บทบาทสำหรับนักเรียน
- แผนการสอนที่ 1 ตากับตานา
- ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
- ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
- นิทานพื้นบ้านเรื่องตากับตานา
- บัตรคำสั่งชุดที่ 1-3
- แบบทดสอบหลังเรียน
- เฉลย

ชุดการสอนแต่ละชุดใช้เวลาในการเรียนชุดละ 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ชุดการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านเรื่องตากับตานาชุดนี้

นักเรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

คำศัพท์และวัฒนธรรม ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาแผนการจัดการสอนและเข้าใจเนื้อหาที่ต้องสอน
2. ก่อนสอนครูต้องเตรียม อุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน
3. ต้องเตรียมแบบทดสอบ กระดาษคำตอบ หลังเรียน สำหรับนักเรียนทุกคน
4. ถ้านักเรียนคนใดมีความเข้าใจบทเรียนได้ดีก่อนเพื่อน ครูสามารถให้นักเรียนผู้นั้นแนะนำเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้
5. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกัน โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน
6. หลังจากการเสร็จสิ้นการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับชุดการสอน ตลอดจนคำแนะนำ คำชี้แจงต่าง ๆ ให้เข้าใจ ก่อนดำเนินกิจกรรมการสอน
2. เตรียม อุปกรณ์การเรียน ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอเหมาะสมกับกิจกรรม และจำนวนนักเรียน
3. การเรียนการสอนโดยชุดการสอน บทบาทของครูที่มีอยู่ คือ การควบคุมเวลา กิจกรรม วินัยในชั้นเรียน และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. ผู้สอนต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของชุดการสอนแต่ละชุดก่อนใช้ทุกครั้งอย่างเคร่งครัด ซึ่งแต่ละชุดต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ คือ
 - ส่วนที่ 1 คู่มือครูประกอบไปด้วย คำแนะนำ คำชี้แจง แผนการสอน แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเฉลย
 - ส่วนที่ 2 เป็นชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน มีส่วนประกอบดังนี้
 - คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
 - ใบความรู้
 - บัตรคำสั่ง ใบงาน
 - แบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของนักเรียน

ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. อ่านบทบาทของนักเรียนให้ละเอียดเพื่อประโยชน์ในการศึกษาบทเรียน
2. ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ และพยายามปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ
3. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ อดทน ไม่ก่อกวนผู้อื่น เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาครูผู้สอน
4. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ โดยทำแบบทดสอบด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับความรู้ในเนื้อหาจริงๆ

แผนการสอนที่ 1 ต้ออหนกบตอหนอ

วอชอ TFL (Teaching Thai as foreign language)
ครุผู้สอน อัญชลล อทำทอง

ชั้น Year11 (มธยมศอชอปอที่4)
เวลาเรออ 3 คาบ (45 นอที่/คาบ)

เนอหา นอหนอพอหนอเรออต้ออหนกบตอหนอ

1. สอระสอคอญ

การออ่านจบอใจคออเป็นนอการออ่านเพออเออสอระสอคอญของเรออซึ่งเป็นนอการออ่านที่ปอเป็นประอโยชนนอมาก เป็นนอการอฝอกทอทอชอระทองภาษาทอทั้งการออ่านและคอออเข้าอจอทางภาษา การอใช้นอหนอพอหนอเป็นสอื่อประอประกอบ การสอนการอฝอกออ่านของนอกรอจะชอวยอให้นอกรอเกิดคอออสนนอสนนอเพลอดเพลออ และเรออรู้ดออดีชอขึ้น นอหนอพอหนอของทอโยมอมีมากมออหลายประอเภท บองเรออมีเนออหอมทอศจอรอญ มออิทอธอทุทอปอฏอหารอญ อออยองไรทอจอตามนอหนอพอหนอของทอโยมอก็สออดทอแรกคออสอนที่ปอเป็นประอโยชนและบอกลอเลออลักษณะทองสองคม และวอฒนธรรมทอโยมอในสมอญนอเออวออได้อ

2. จอจุดประสงคอการเรออรู้

1. นอกรอสามารถออ่านจบอใจคออได้อ
2. นอกรอบอกลอคออหอมออและอธอบออคำศัพทอจอจากเนออเรออได้อ
3. นอกรอรู้และอเข้าอจอวอฒนธรรมทอโยมอที่ปรอากฏอในเนออเรออและบอกลอเลออได้อ

3. สองเขปเนอหา

1. นอหนอพอหนอเรออต้ออหนกบตอหนอ
2. คอออรู้เรออการออ่านจบอใจคออ
3. คอออรู้เกออวอกับวอฒนธรรม
4. คำศัพทอที่คอออรู้และคอออหอมออ

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอนการ สอน	กิจกรรม	เวลา
4.1 นำเข้าสู่ บทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูทักทายผู้เรียน - ครูพูดคุยเรื่องข่าวสารประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ เพื่อที่จะนำเข้าสู่เรื่องราวที่มีตัวละครหลากหลาย 	10 นาที
4.2 ช่วง นำเสนอ ความรู้ใหม่ พร้อมทำ แบบฝึกหัด	<p><u>คาบเรียนที่1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องตากับตานาแล้วให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนเข้าใจ - ครูอ่านนำอีกครั้งแล้วอธิบายเนื้อเรื่องและถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง - ครูอธิบายโครงเรื่องและให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำบัตรคำสั่งที่ 1 <p><u>คาบเรียนที่2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องตากับตานาอีกครั้งแล้วให้ขีดเส้นใต้คำกริยา - ครูให้นักเรียนลองอธิบายลักษณะของคำกริยา - ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำกริยาให้ได้มากที่สุด - นักเรียนทำบัตรคำสั่งที่ 2 <p><u>คาบเรียนที่3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมจากเนื้อเรื่องให้นักเรียนพยายามฝึกคิดและตอบคำถาม - ครูอธิบายวัฒนธรรมไทยต่างๆที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำบัตรคำสั่งที่ 3 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน 	คาบละ 30 นาที
4.3 ขั้นสรุป บทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย - ครูตอบข้อสงสัยของนักเรียน - ครูสรุปบทเรียน 	10 นาที

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรคำ

6. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความเข้าใจของผู้เรียนจากการร่วมสนทนา ชักถามและจากการทำแบบฝึกหัด
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน
3. ผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน

บันทึกผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วผู้อ่านควรมีแนวทางและพื้นฐานดังนี้

1. การมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องได้ เช่น ตัวละคร เหตุการณ์สำคัญ เวลา สถานที่ เป็นต้น
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสม และจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น
3. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์

จุดมุ่งหมายของการจับใจความ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
4. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วัฒนธรรม

วัฒนธรรมโดยทั่วไปหมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งทีคนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น ด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่พวกของตน

วัฒนธรรมส่วนหนึ่งสามารถแสดงออกผ่าน ดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การละครและภาพยนตร์ แม้บางครั้งอาจมีผู้กล่าวว่าวัฒนธรรมคือเรื่องที่ว่าด้วยการบริโภคและสินค้าบริโภค เช่น วัฒนธรรมระดับสูง วัฒนธรรมระดับต่ำ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมนิยม เป็นต้น แต่นักมานุษยวิทยาโดยทั่วไปมักกล่าวถึงวัฒนธรรมว่ามีได้เป็นเพียงสินค้าบริโภค แต่หมายรวมถึงกระบวนการในการผลิตสินค้าและการให้ความหมายแก่สินค้านั้น ๆ ด้วย ทั้งยังรวมไปถึงความสัมพันธ์ทางสังคมและแนวการปฏิบัติที่ทำให้วัตถุและกระบวนการผลิตหลอมรวมอยู่ด้วยกัน ในสายตาของนักมานุษยวิทยาจึงรวมไปถึงเทคโนโลยี ศิลปะ วิทยาศาสตร์รวมทั้งระบบศีลธรรม

วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือคตินธรรม วัตถุธรรม เนติธรรม และสหธรรม

คตินธรรม (Moral) Culture เป็นวัฒนธรรมที่เป็นหลักการดำเนินชีวิต หลักคุณธรรมต่าง ๆ ที่นำมาปฏิบัติในสังคมและส่วนใหญ่เป็นเรื่องของจิตใจ โดยเน้นทางคุณธรรม-ศีลธรรม เพราะถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นของชีวิตมนุษย์ทุกคน ถ้าหากขาดวัฒนธรรมทางด้านคตินธรรมแล้ว จะทำให้เป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์ อยู่ในสังคมด้วยความยากลำบาก เข้ากับคนอื่นได้ยาก เพราะต้องมีความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความเสียสละ ความรักใคร่ สามัคคีในกลุ่ม มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ทั้งครอบครัวและส่วนรวม ตรงเวลา รู้จักใช้สติปัญญาในทางที่ถูกที่ควร เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ใช่ว่าอยู่ในประเภทความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

ตาคินกับตานา

ตาคิน กับ ตานา เป็นเพื่อนรักกัน

วันหนึ่ง ทั้งสองคนช่วยกันหาปลา ได้เพียงหนึ่งตัว

ตาคิน กับ ตานา ไม่รู้ว่าจะแบ่งกันอย่างไรดี

จึงให้ตาคออยู่ มาช่วยแบ่งให้

ตาคออยู่ แบ่งหัวปลา ให้ตาคิน

ตาคออยู่ แบ่งหางปลา ให้ตานา

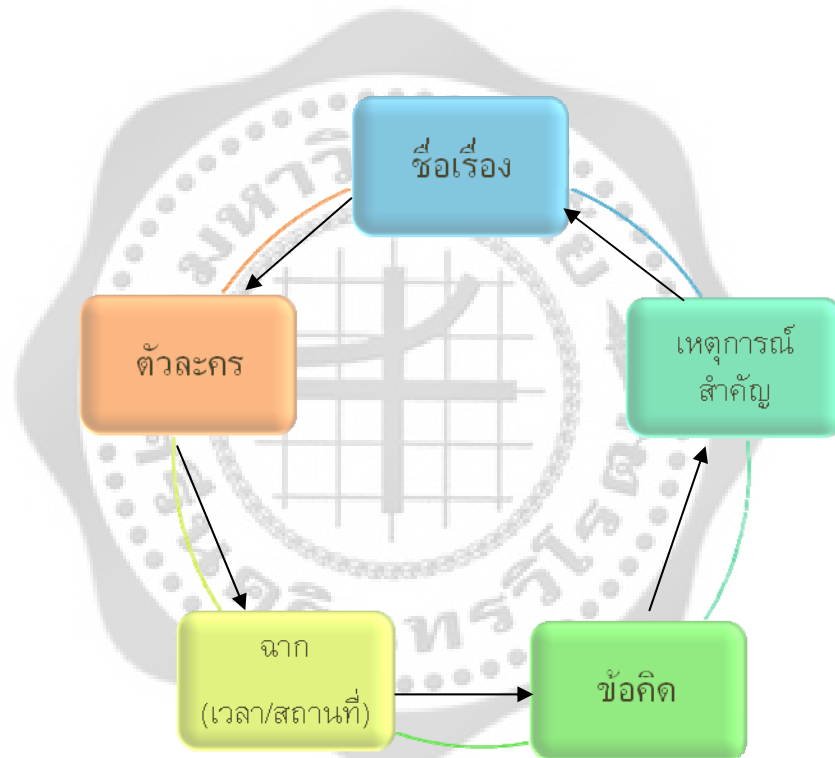
ส่วนตาคออยู่ ได้ฟุงปลา

บัตรคำสั่งที่ 1

อ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน

จุดประสงค์ที่ 1: นักเรียนสามารถอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านได้

คำสั่ง: อ่านเรื่อง ตาอินกับตานา แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ เรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษา
ของนักเรียนเอง

บัตรคำสั่งที่ 2

คำและความหมาย

จุดประสงค์ที่ 2: นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้

คำสั่ง: จงแต่งประโยคคำกริยาที่กำหนดและเขียนคำกริยา 10 คำ

ช่วย

หา

แบ่ง

ให้

ได้

คำกริยา

บัตรคำสั่งที่ 3

วัฒนธรรม

จุดประสงค์ที่ 3: นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเรื่องและบอกเล่าได้

คำสั่ง: จงใส่เครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่กล่าวไม่ถูกต้อง

- 1. ประเทศไทยในอดีตอุดมสมบูรณ์ ในน้ำมีปลาในนามีข้าว
- 2. คนไทยโบราณไม่ชอบช่วยเหลือกัน
- 3. อาชีพหลักของคนไทยโบราณคือค้าขาย
- 4. แหล่งน้ำสมัยโบราณคือแม่น้ำ
- 5. คนไทยโบราณนิยมอยู่อย่างพอเพียง
- 6. ก่อนจับปลาในแม่น้ำ ทุกคนต้องขออนุญาตรัฐบาล
- 7. คนไทยผูกพันกับแม่น้ำและใช้ประโยชน์จากแม่น้ำหลายอย่าง
- 8. คนไทยสมัยก่อนเดินทางโดยรถยนต์เป็นส่วนใหญ่
- 9. การเดินทางโดยเรือนิยมใช้เดินทางไกลเท่านั้น
- 10. คำว่า “ตา” ใช้เรียกผู้ชายที่มีอายุมาก

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง: จงวงกลม ○ ข้อที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ใครเป็นเพื่อนกัน
 - ก. ตาอินกับตาอยู่
 - ข. ตาอินกับตานา
 - ค. ตานากับตาอยู่
 - ง. ตาอยู่กับตาสา
2. ตาอยู่ช่วยทำอะไร
 - ก. ช่วยแบ่งปลา
 - ข. ช่วยหาปลา
 - ค. ช่วยขายปลา
 - ง. ช่วยจับปลา
3. ใครได้ประโยชน์จากปลามากที่สุด
 - ก. ตาอิน
 - ข. ตานา
 - ค. ตามา
 - ง. ตาอยู่
4. ตาอยู่ขาดคุณธรรมเรื่องใด
 - ก. ความมีน้ำใจ
 - ข. ความอดทน
 - ค. ความซื่อสัตย์
 - ง. ความขยัน
5. นักเรียนคิดว่าตาอินกับตานาควรแบ่งปลากันอย่างไร
 - ก. สู้กันใครชนะได้ปลาไป
 - ข. ทำเป็นอาหารแล้วกินด้วยกัน
 - ค. เอาไปขายแล้วนำเงินมาแบ่งกัน
 - ง. ปล่อยลงบ่อเพราะแบ่งไม่ได้

6. นักเรียนคิดว่าตากับตานามีอาชีพอะไร
- ก. ชาวนา
 - ข. พ่อค้า
 - ค. ชาวไร่
 - ง. ชาวสวน
7. อะไรที่แสดงให้เห็นว่าทั้งสองคนเป็นเพื่อนรักกัน
- ก. ทำงานด้วยกัน
 - ข. กินข้าวด้วยกัน
 - ค. ทำนาด้วยกัน
 - ง. ไปเที่ยวด้วยกัน
8. ทำไมตากับตานาจึงทะเลาะกัน
- ก. เพราะพวกเขาไม่รักกัน
 - ข. เพราะพวกเขาแบ่งปลากันไม่ได้
 - ค. เพราะพวกเขาไม่ชอบตาอยู่
 - ง. เพราะพวกเขาแข่งขันกัน
9. ตากับตานาจับปลาที่ใดก็ได้ แสดงให้เห็นสภาพสังคมไทยในสมัยนั้นอย่างไร
- ก. คนไทยใจดี
 - ข. คนไทยน่านรัก
 - ค. คนไทยขยัน
 - ง. คนไทยเอื้อเฟื้อ
10. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร
- ก. อย่าขยันทำมาหากิน
 - ข. อย่าแบ่งปันคนอื่น
 - ค. อย่าฉวยโอกาสเอาเปรียบผู้อื่น
 - ง. อย่าทำงานด้วยกัน

**เฉลยแบบฝึกหัด
และแบบทดสอบหลังเรียน**

บัตรคำสั่งที่ 1
(จุดพินิจของครู)

ชื่อเรื่อง ตาอินกับตานา
ตัวละคร ตาอิน ตานา ตาอยู่
ฉาก หนองน้ำ
เหตุการณ์สำคัญ
ตาอยู่แบ่งปลาส่วนที่ดีที่สุดไป
ข้อคิด ใช้สติในการแก้ปัญหา

บัตรคำสั่งที่ 2
(จุดพินิจของครู)

ช่วย- ฉันช่วยเพื่อนถือของ
หา- น้องหาของไม่เจอ
แบ่ง- ผมแบ่งขนมให้น้อง
ให้- พี่ให้ของขวัญวันเกิดแม่
ได้- เขาอยากได้รถใหม่

บัตรคำสั่งที่ 3

1. ✓	6. X
2. X	7. ✓
3. X	8. X
4. ✓	9. X
5. ✓	10. ✓

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ข	6. ก
2. ข	7. ก
3. ง	8. ข
4. ค	9. ง
5. (จุดพินิจของครู)	10. ค

ชุดการสอนสำหรับครู

เรื่อง

การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน

สำหรับนักเรียนต่างชาติเียร์11 (มัธยมศึกษาปีที่4)

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

โดย

นางสาวอัญชลี ทำทอง

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร

คำนำ

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นกระบอกเจาะมะพร้าว เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ “ชุดการสอนอ่านสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติชั้นเียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่4) สำหรับนักเรียนต่างชาติโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์ห์น” ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขากการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยนิทานพื้นบ้าน ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม คำศัพท์ที่ควรรู้ บัตรคำสั่ง และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำหรับครูที่ช่วยในการสอนทำให้มีความสะดวกมากขึ้น และนักเรียนสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ดีอีกด้วย ตลอดจนเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนอื่นๆในอนาคต ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการสอนอ่านจับใจความชุดนี้ ได้สร้างขึ้นด้วยความตั้งใจของผู้เขียนและคำชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ครูและนักเรียนต่างชาติ ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

อัญชลี ทำทอง

ผู้วิจัย

มีนาคม 2554

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน.....	61
บทบาทสำหรับครู.....	62
บทบาทสำหรับนักเรียน.....	63
แผนการสอนที่ 2 กระจกเงาพะรุ้ว.....	64
ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ.....	67
ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	68
นิทานพื้นบ้านเรื่องกระจกเงาพะรุ้ว.....	69
บัตรคำสั่งชุดที่ 1.....	70
บัตรคำสั่งชุดที่ 2.....	71
บัตรคำสั่งชุดที่ 3.....	72
แบบทดสอบหลังเรียน.....	73
เฉลย.....	75

ส่วนประกอบของชุดการสอน

กระรอกเจาะมะพร้าว

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านกระรอกเจาะมะพร้าว
ชุดนี้ประกอบด้วยคู่มือครู มีรายละเอียด ดังนี้

- คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน
- บทบาทสำหรับครู
- บทบาทสำหรับนักเรียน
- แผนการสอนที่ 2 กระรอกเจาะมะพร้าว
- ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
- ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
- นิทานพื้นบ้านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว
- บัตรคำสั่งชุดที่ 1-3
- แบบทดสอบหลังเรียน
- เฉลย

ชุดการสอนแต่ละชุดใช้เวลาในการเรียนชุดละ 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ชุดการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าวชุดนี้
นักเรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
คำศัพท์และวัฒนธรรม ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาแผนการจัดการสอนและเข้าใจเนื้อหาที่ต้องสอน
2. ก่อนสอนครูต้องเตรียม อุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน
3. ต้องเตรียมแบบทดสอบ กระดาษคำตอบ หลังเรียน สำหรับนักเรียนทุกคน
4. ถ้านักเรียนคนใดมีความเข้าใจบทเรียนได้ดีก่อนเพื่อน ครูสามารถให้นักเรียนผู้นั้นแนะนำเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้
5. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกัน โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน
6. หลังจากการเสร็จสิ้นการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับชุดการสอน ตลอดจนคำแนะนำ คำชี้แจงต่าง ๆ ให้เข้าใจ ก่อนดำเนินกิจกรรมการสอน
2. เตรียมอุปกรณ์การเรียน ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอเหมาะสมกับกิจกรรม และจำนวนนักเรียน
3. การเรียนการสอนโดยชุดการสอน บทบาทของครูที่มีอยู่ คือ การควบคุมเวลา กิจกรรม วินัยในชั้นเรียน และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. ผู้สอนต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของชุดการสอนแต่ละชุดก่อนใช้ทุกครั้งอย่างเคร่งครัด ซึ่งแต่ละชุดต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ คือ
 - ส่วนที่ 1 คู่มือครูประกอบไปด้วย คำแนะนำ คำชี้แจง แผนการสอน แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเฉลย
 - ส่วนที่ 2 เป็นชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน มีส่วนประกอบดังนี้
 - คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
 - ใบความรู้
 - บัตรคำสั่ง ใบงาน
 - แบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของนักเรียน

ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. อ่านบทบาทของนักเรียนให้ละเอียดเพื่อประโยชน์ในการศึกษาบทเรียน
2. ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ และพยายามปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ
3. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ อดทน ไม่ก่อกวนผู้อื่น เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาครูผู้สอน
4. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ โดยทำแบบทดสอบด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับความรู้ในเนื้อหาจริงๆ

แผนการสอนที่2 กระรอกเจาะมะพร้าว

วิชา TFL (Teaching Thai as foreign language)

ชั้น Year11 (มัธยมศึกษาปีที่4)

ครูผู้สอน อัญชลี ทำทอง

เวลาเรียน 3 คาบ (45 นาที/คาบ)

เนื้อหา นิทานพื้นบ้านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเอาสาระสำคัญของเรื่องซึ่งเป็นการอ่านที่เป็นประโยชน์มาก เป็นการฝึกทักษะทางภาษาทั้งการอ่านและความเข้าใจทางภาษา การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อประกอบการสอนการฝึกอ่านของนักเรียนจะช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินและเรียนรู้ได้ดีขึ้น นิทานพื้นบ้านของไทยมีมากมายหลายประเภท บางเรื่องมีเนื้อหามหัศจรรย์ มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ อย่างไรก็ตามนิทานพื้นบ้านของไทยก็สอดแทรกคำสอนที่เป็นประโยชน์และบอกเล่าลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมไทยในสมัยนั้นเอาไว้ด้วย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้
2. นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้
3. นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและบอกเล่าได้

3. สังเขปเนื้อหา

1. นิทานพื้นบ้านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว
2. ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
3. ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
4. คำศัพท์ที่ควรรู้

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอนการ สอน	กิจกรรม	เวลา
4.1 นำเข้าสู่ บทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูทักทายผู้เรียน - ครูพูดคุยเรื่องข่าวสารประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ เพื่อที่จะนำเข้าสู่เรื่องราวที่มีตัวละครหลากหลาย 	10 นาที
4.2 ช่วง นำเสนอ ความรู้ใหม่ พร้อมทำ แบบฝึกหัด	<p><u>คาบเรียนที่1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าวแล้วให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนเข้าใจ - ครูอ่านนำหนึ่งครั้งแล้วอธิบายเนื้อเรื่องและถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง - ครูอธิบายโครงเรื่องและให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - ครูตั้งคำถามสำคัญที่นำไปสู่การฝึกเขียนโครงเรื่อง นักเรียนฝึกตอบคำถาม - นักเรียนทำบัตรคำสั่งชุดที่ 1 <p><u>คาบเรียนที่2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าวอีกครั้งแล้วให้ขีดเส้นใต้คำที่นักเรียนคิดว่ายากหรือไม่เคยรู้จัก - ครูให้นักเรียนลองเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท - ครูบอกความหมายของคำศัพท์แล้วนักเรียนลองอธิบายคำศัพท์ให้เข้าใจ - นักเรียนเล่นเกมทายคำศัพท์ - นักเรียนทำบัตรคำสั่งชุดที่ 2 <p><u>คาบเรียนที่3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมจากเนื้อเรื่องให้นักเรียนพยายามฝึกคิดและตอบคำถาม - ครูให้นักเรียนดูบัตรภาพที่เกี่ยวข้องกับต้นมะพร้าว นักเรียนช่วยกันทายว่าทำจากส่วนใดของมะพร้าว - ครูถามเพื่อนำไปสู่การอธิบายวัฒนธรรมไทยต่างๆที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำบัตรคำสั่งชุดที่ 3 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน 	คาบละ 30 นาที
4.3 ชั้นสรุป บทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย - ครูตอบข้อสงสัยของนักเรียน - ครูสรุปบทเรียน 	10 นาที

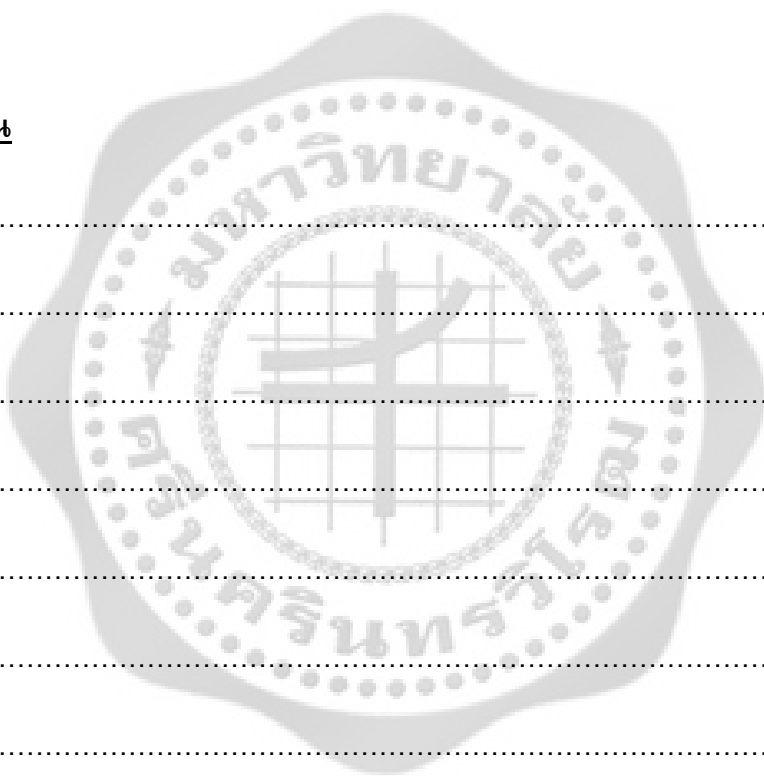
5. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรคำ
3. บัตรภาพ

6. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความเข้าใจของผู้เรียนจากการร่วมสนทนา ซักถามและจากการทำแบบฝึกหัด
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน
3. ผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน

บันทึกผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 1

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วผู้อ่านควรมีแนวทางและพื้นฐานดังนี้

1. การมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องได้ เช่น ตัวละคร เหตุการณ์สำคัญ เวลา สถานที่ เป็นต้น
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสม และจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น
3. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์

จุดมุ่งหมายของการจับใจความ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
4. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วัฒนธรรม

วัฒนธรรมโดยทั่วไปหมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งทีคนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น ด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่พวกของตน

วัฒนธรรมส่วนหนึ่งสามารถแสดงออกผ่าน ดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การละครและภาพยนตร์ แม้บางครั้งอาจมีผู้กล่าวว่าวัฒนธรรมคือเรื่องที่ว่าด้วยการบริโภคและสินค้าบริโภค เช่น วัฒนธรรมระดับสูง วัฒนธรรมระดับต่ำ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมนิยม เป็นต้น แต่นักมานุษยวิทยาโดยทั่วไปมักกล่าวถึงวัฒนธรรมว่ามีได้เป็นเพียงสินค้าบริโภค แต่หมายรวมถึงกระบวนการในการผลิตสินค้าและการให้ความหมายแก่สินค้านั้น ๆ ด้วย ทั้งยังรวมไปถึงความสัมพันธ์ทางสังคมและแนวการปฏิบัติที่ทำให้วัตถุและกระบวนการผลิตหลอมรวมอยู่ด้วยกัน ในสายตาของนักมานุษยวิทยาจึงรวมไปถึงเทคโนโลยี ศิลปะ วิทยาศาสตร์รวมทั้งระบบศีลธรรม

วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือคตินธรรม วัตถุธรรม เนติธรรม และสหธรรม

คตินธรรม (Moral Culture) เป็นวัฒนธรรมที่เป็นหลักการดำเนินชีวิต หลักคุณธรรมต่าง ๆ ที่นำมาปฏิบัติในสังคมและส่วนใหญ่เป็นเรื่องของจิตใจ โดยเน้นทางคุณธรรม-ศีลธรรม เพราะถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นของชีวิตมนุษย์ทุกคน ถ้าหากขาดวัฒนธรรมทางด้านคตินธรรมแล้ว จะทำให้เป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์ อยู่ในสังคมด้วยความยากลำบาก เข้ากับคนอื่นได้ยาก เพราะต้องมีความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความเสียสละ ความรักใคร่ สามัคคีในกลุ่ม มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ทั้งครอบครัวและส่วนรวม ตรงเวลา รู้จักใช้สติปัญญาในทางที่ถูกที่ควร เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ใช่ว่าอยู่ในประเภทความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

นิทานพื้นบ้าน

กระรอกเจาะมะพร้าว

กระรอกฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในสวนริมคลอง

ฝั่งตรงข้ามของคลอง มีต้นมะพร้าวผลตกสูงใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง

เพราะความหนักของลูกมะพร้าว ทำให้ต้นมะพร้าวโน้มมาทางฝั่งที่
กระรอกอยู่

ฝูงกระรอกจึงพากันปีนขึ้นไปเจาะน้ำจากลูกมะพร้าว

กระรอกหลายตัวกินน้ำมะพร้าวทุกวันไม่หยุด

เวลาผ่านไปไม่นานต้นมะพร้าวเบาขึ้น

ต้นของมันค่อยๆ โน้มกลับมาที่ฝั่ง แต่ฝูงกระรอกไม่รู้ตัว

จนกระทั่งต้นมะพร้าวตั้งตรง

กระรอกหลายตัวค้างอยู่บนยอดมะพร้าว

และหาทางข้ามกลับฝั่งของตนเองไม่ได้

จึงพยายามคิดหาวิธี

กระรอกตัวหนึ่งคิดว่าพวกมันควรเดินลงไปนำน้ำจากคลองมาใส่ใน
ลูกมะพร้าว

เพื่อให้ต้นมะพร้าวมีน้ำหนักมากจนสามารถโน้มไปฝั่งตรงข้าม ใน

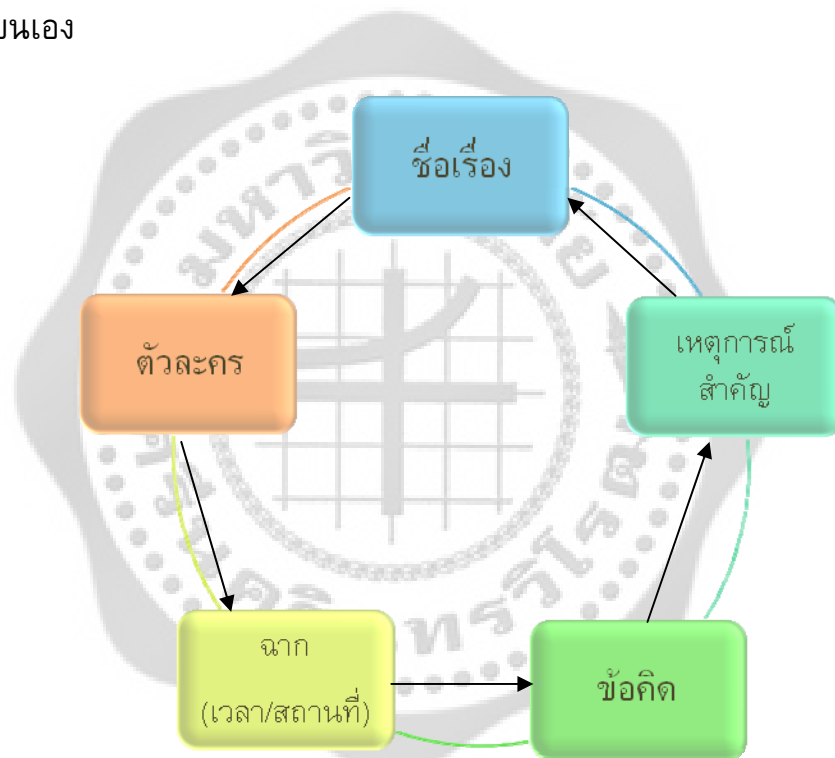
ที่สุดพวกมันก็ช่วยกันจนสามารถกลับบ้านได้สำเร็จ

บัตรคำสั่งที่ 1

อ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน

จุดประสงค์ที่ 1: นักเรียนสามารถอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านได้

คำสั่ง: อ่านเรื่อง กระจอกเจาะมะพร้าว แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ เรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง

บัตรคำสั่งที่ 2

คำและความหมาย

จุดประสงค์ที่ 2: นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้

คำสั่ง: จงนำอักษรหน้าความหมายของคำไปใส่ไว้หลังคำที่มีความหมายตรงกัน

ความหมายของคำ

- ก. (นาม) ชื่อไม้ต้นชนิดหนึ่ง ผลใช้ทำน้ำมันและปรุงอาหารชนิด ส่วนต่างๆ ของต้นใช้ประโยชน์ได้เกือบทุกส่วน
- ข. (นาม) ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีฟันแทะ ส่วนใหญ่ตาโตและหูใหญ่ หางยาวเป็นพวง กินผลไม้
- ค. (นาม) ลำคลอง
- ง. (กริยา) เหนี่ยวให้โค้งต่ำลงมา
- จ. (นาม) ทาง หรือหนทางที่จะทำ
- ฉ. (กริยา) จบสิ้น, บรรลุเป้าหมาย, รอด, ลุล่วง, สำเร็จผล, เสร็จ, เสร็จสิ้น
- ช. (ลักษณนาม) ลักษณะนามของสัตว์ที่อยู่รวมกันจำนวนมาก
- ซ. บังคับลง, ช่ม, ใช้กำลังให้ดั้นลง
- ฌ. (ลักษณนาม) ลักษณะนามของลูกไม้ที่มีลักษณะเป็นลูกกลม, (นาม) ลูกไม้
- ญ. (กริยา) ขุด, แซะ, ไช

คำ

1. กด		2. มะพร้าว		3. เจาะ	
4. กระทบ		5. คลอง		6. วิถี	
7. โน้ม		8. ผล		9. ผุง	
10. สำเร็จ					

บัตรคำสั่งที่ 3

วัฒนธรรม

จุดประสงค์ที่ 3: นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและบอกเล่าได้

คำสั่ง: จงใส่เครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่กล่าวไม่ถูกต้อง

-1. วิถีชีวิตของคนไทยสมัยก่อนเกี่ยวข้องกับเรื่องสวนไร่นา
-2. มะพร้าวเป็นพืชที่ไม่มีประโยชน์มากนัก เพราะใหญ่และกินพื้นที่มาก
-3. ใบมะพร้าวไร้ประโยชน์ เมื่อตัดเอาเฉพาะทางมะพร้าวมาทำไม้กวาดแล้วก็สามารถทิ้งใบมะพร้าวได้เลย
-4. กระรอกที่มีอยู่ในสวนเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ของพืชที่ปลูกในยุคนั้น
-5. ปัจจุบันมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หลากหลายที่ได้มาจากต้นมะพร้าว
-6. ส่วนที่ไม่นิยมนำมารับประทานมากที่สุดของมะพร้าวคือน้ำ
-7. ความสามัคคีของกระรอกสะท้อนให้เห็นถึงความสามัคคีของคนไทยสมัยก่อน ที่มักร่วมแรงร่วมใจกันทำกิจกรรมต่างๆ เช่นการลงแขกเกี่ยวข้าว
-8. ในสมัยนั้นกล้วยมีความสำคัญมากกว่ามะพร้าว เพราะไม่ใช่ทุกบ้านที่ปลูกมะพร้าว
-9. มะพร้าวเป็นพืชที่จำเป็นสำหรับคนไทย เพราะคนไทยชอบทำอาหารที่มีส่วนประกอบของกะทิ มะพร้าวจึงมีความจำเป็นมาก
-10. ในสมัยนั้น คนนิยมนำใบมะพร้าวมามุงหลังคาเพราะช่วยป้องกันแดด ฝน ได้ดีกว่าใบจาก

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง: จงวงกลม ○ ข้อที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
 - ก. ในสวน
 - ข. ในป่า
 - ค. ในนา
 - ง. ในบ้าน
2. ข้อใดไม่ใช่ผลผลิตจากต้นมะพร้าว
 - ก. กะทิ
 - ข. ใบตอง
 - ค. ไม้กวาด
 - ง. กะลา
3. ทำไมกระรอกจึงไม่รู้ตัวเมื่อต้นมะพร้าวตั้งตรงแล้ว
 - ก. เพราะสนใจเล่นสนุกอย่างเดียว
 - ข. เพราะต้นมะพร้าวเคลื่อนไหวเบามาก
 - ค. เพราะมัวแต่กินน้ำจากต้นมะพร้าว
 - ง. เพราะเข้าใจว่าเป็นมะพร้าวที่ล้มต้นหักแล้ว
4. ทำไมต้นมะพร้าวจึงโน้มไปฝั่งตรงข้าม
 - ก. เพราะแก่ใกล้ตายแล้ว
 - ข. เพราะไม่แข็งแรง
 - ค. เพราะถูกโคน
 - ง. เพราะลูกตกน้ำเยอะ
5. ทำไมฝูงกระรอกจึงกลับมาที่ฝั่งได้
 - ก. เพราะมีคนช่วยเหลือ
 - ข. เพราะมีความมีน้ำใจ
 - ค. เพราะมีความสามัคคี
 - ง. เพราะมีความสุขสนาน

6. เรื่องนี้สอนให้เราเผชิญหน้ากับปัญหาอย่างไร
- ขอความช่วยเหลือคนอื่นก่อน
 - คิดเร็วทำเร็ว
 - มีสติค่อยๆคิดแก้ไข
 - หนีปัญหาไปก่อน
7. กระจกเป็นสัตว์ประเภทใด
- สัตว์บก
 - สัตว์ปีก
 - สัตว์น้ำ
 - สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
8. มะพร้าวเป็นพืชชนิดใด
- ไม้ดอก
 - ไม้ผล
 - ไม้ล้มลุก
 - ไม้ใบ
9. ส่วนใดของมะพร้าวที่คนไม่นิยมนำมากิน
- เนื้อ
 - น้ำ
 - จาว
 - ดอก
10. กระจกกินอะไรเป็นอาหาร
- ข้าว
 - เนื้อสัตว์
 - ผลไม้
 - ผักสด

**เฉลยแบบฝึกหัด
และแบบทดสอบหลังเรียน**

บัตรคำสั่งที่ 1

(จุดพินิจของครู)

ชื่อเรื่อง กระรอกเจาะมะพร้าว
ตัวละคร กระรอก ต้นมะพร้าว
ฉาก ในสวน

เหตุการณ์สำคัญ

กระรอกกินน้ำจากลูกมะพร้าวจนเบา
และกิ่งตั้งตรงจนกลับฝั่งของตัวเอง
ไม่ได้

ข้อคิด เมื่อเกิดปัญหาต้องสามัคคีกัน
และช่วยกันคิดหาทางแก้ไข

บัตรคำสั่งที่ 2

1. ซ	6. จ
2. ก	7. ง
3. ฉ	8. ฅ
4. ข	9. ช
5. ค	10. ฉ

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ก	6. ค
2. ข	7. ก
3. ค	8. ข
4. ง	9. ง
5. ค	10. ค

บัตรคำสั่งที่ 3

1. ✓	6. X
2. X	7. ✓
3. X	8. X
4. ✓	9. ✓
5. ✓	10. X

ชุดการสอนสำหรับครู

เรื่อง

การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน

สำหรับนักเรียนต่างชาติเียร์11 (มัธยมศึกษาปีที่4)

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

ชุดที่ 3

ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา

โดย

นางสาวอัญชลี ทำทอง

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร

คำนำ

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ “ชุดการสอนอ่านสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติชั้นเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่4) สำหรับนักเรียนต่างชาติโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์ห์น” ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการสอนภาษา ไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยนิทานพื้นบ้าน ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม คำศัพท์ที่ควรรู้ บัตรคำสั่ง และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำหรับครูที่ช่วยในการสอนทำให้มีความสะดวกมากขึ้น และนักเรียนสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ดีอีกด้วย ตลอดจนเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนอื่นๆในอนาคต ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการสอนอ่านจับใจความชุดนี้ ได้สร้างขึ้นด้วยความตั้งใจของผู้เขียนและคำชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ครูและนักเรียนต่างชาติ ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

อัญชลี ทำทอง

ผู้วิจัย

มีนาคม 2554

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน.....	80
บทบาทสำหรับครู.....	81
บทบาทสำหรับนักเรียน.....	82
แผนการสอนที่ 3 ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา.....	83
ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ.....	86
ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	87
นิทานพื้นบ้านเรื่องประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา.....	88
บัตรคำสั่งชุดที่ 1.....	89
บัตรคำสั่งชุดที่ 2.....	90
บัตรคำสั่งชุดที่ 3.....	91
แบบทดสอบหลังเรียน.....	92
เฉลย.....	94

ส่วนประกอบของชุดการสอน ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านประเพณีปล่อยนกปล่อยปลาชุดนี้ ประกอบด้วยคู่มือครู มีรายละเอียด ดังนี้

- คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน
- บทบาทสำหรับครู
- บทบาทสำหรับนักเรียน
- แผนการสอนที่ 3 ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา
- ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
- ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
- นิทานพื้นบ้านเรื่องประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา
- บัตรคำสั่งชุดที่ 1-3
- แบบทดสอบหลังเรียน
- เฉลย

ชุดการสอนแต่ละชุดใช้เวลาในการเรียนชุดละ 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ชุดการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านเรื่องประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา
ชุดนี้ นักเรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
คำศัพท์และวัฒนธรรม ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาแผนการจัดการสอนและเข้าใจเนื้อหาที่ต้องสอน
2. ก่อนสอนครูต้องเตรียม อุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน
3. ต้องเตรียมแบบทดสอบ กระดาษคำตอบ หลังเรียน สำหรับนักเรียนทุกคน
4. ถ้านักเรียนคนใดมีความเข้าใจบทเรียนได้ดีก่อนเพื่อน ครูสามารถให้นักเรียนผู้นั้นแนะนำเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้
5. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกัน โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน
6. หลังจากการเสร็จสิ้นการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับชุดการสอน ตลอดจนคำแนะนำ คำชี้แจงต่าง ๆ ให้เข้าใจ ก่อนดำเนินกิจกรรมการสอน
2. เตรียมอุปกรณ์การเรียน ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอเหมาะสมกับกิจกรรม และจำนวนนักเรียน
3. การเรียนการสอนโดยชุดการสอน บทบาทของครูที่มีอยู่ คือ การควบคุมเวลา กิจกรรม วินัยในชั้นเรียน และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. ผู้สอนต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของชุดการสอนแต่ละชุดก่อนใช้ทุกครั้งอย่างเคร่งครัด ซึ่งแต่ละชุดต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ คือ
 - ส่วนที่ 1 คู่มือครูประกอบไปด้วย คำแนะนำ คำชี้แจง แผนการสอน แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเฉลย
 - ส่วนที่ 2 เป็นชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน มีส่วนประกอบดังนี้
 - คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
 - ใบความรู้
 - บัตรคำสั่ง ใบงาน
 - แบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของนักเรียน

ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. อ่านบทบาทของนักเรียนให้ละเอียดเพื่อประโยชน์ในการศึกษาบทเรียน
2. ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ และพยายามปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ
3. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ อดทน ไม่ก่อกวนผู้อื่น เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาครูผู้สอน
4. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ โดยทำแบบทดสอบด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับความรู้ในเนื้อหาจริงๆ

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอนการ สอน	กิจกรรม	เวลา
4.1 นำเข้าสู่ บทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูทักทายผู้เรียน - ครูพูดคุยเรื่องข่าวสารประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ เพื่อที่จะนำเข้าสู่เรื่องราวที่มีตัวละครหลากหลาย 	10 นาที
4.2 ช่วง นำเสนอ ความรู้ใหม่ พร้อมทำ แบบฝึกหัด	<p><u>คาบเรียนที่1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องประเพณีปล่อยนกปล่อยปลาแล้วให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนเข้าใจ - ครูอ่านนำอีกครั้งแล้วอธิบายเนื้อเรื่องและถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง - ครูอธิบายโครงเรื่องและให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำแบบฝึกหัด <p><u>คาบเรียนที่2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องประเพณีปล่อยนกปล่อยปลาอีกครั้งแล้วให้ขีดเส้นใต้คำยาก คำใหม่ที่นักเรียนไม่เคยรู้จักมาก่อน - ครูให้นักเรียนลองเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท - ครูบอกความหมายของคำศัพท์แล้วนักเรียนลองอธิบายคำศัพท์ให้เข้าใจ - ครูให้นักเรียนฝึกสะกดคำใหม่ <p><u>คาบเรียนที่3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมจากเนื้อเรื่องให้นักเรียนพยายามฝึกคิดและตอบคำถาม - ครูอธิบายวัฒนธรรมไทยต่างๆที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องวัฒนธรรม - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน 	คาบละ 30 นาที
4.3 ขั้นสรุป บทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย - ครูตอบข้อสงสัยของนักเรียน - ครูสรุปบทเรียน 	10 นาที

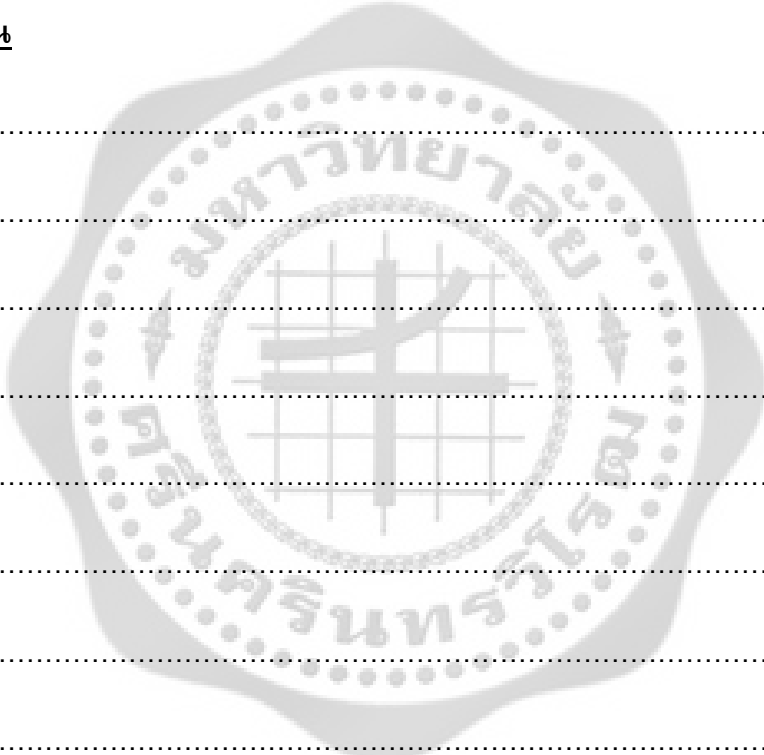
5. สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

6. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความเข้าใจของผู้เรียนจากการร่วมสนทนา ชักถามและจากการทำแบบฝึกหัด
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน
3. ผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน

บันทึกผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วผู้อ่านควรมีแนวทางและพื้นฐานดังนี้

1. การมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องได้ เช่น ตัวละคร เหตุการณ์สำคัญ เวลา สถานที่ เป็นต้น
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสม และจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น
3. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์

จุดมุ่งหมายของการจับใจความ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
4. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วัฒนธรรม

วัฒนธรรมโดยทั่วไปหมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งทีคนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น ด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้ชีวิตอยู่ในหมู่พวกของตน

วัฒนธรรมส่วนหนึ่งสามารถแสดงออกผ่าน ดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การละครและภาพยนตร์ แม้บางครั้งอาจมีผู้กล่าวว่าวัฒนธรรมคือเรื่องที่ว่าด้วยการบริโภคและสินค้าบริโภค เช่น วัฒนธรรมระดับสูง วัฒนธรรมระดับต่ำ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมนิยม เป็นต้น แต่นักมานุษยวิทยาโดยทั่วไปมักกล่าวถึงวัฒนธรรมว่ามีได้เป็นเพียงสินค้าบริโภค แต่หมายรวมถึงกระบวนการในการผลิตสินค้าและการให้ความหมายแก่สินค้านั้น ๆ ด้วย ทั้งยังรวมไปถึงความสัมพันธ์ทางสังคมและแนวการปฏิบัติที่ทำให้วัตถุและกระบวนการผลิตหลอมรวมอยู่ด้วยกัน ในสายตาของนักมานุษยวิทยาจึงรวมไปถึงเทคโนโลยี ศิลปะ วิทยาศาสตร์รวมทั้งระบบศีลธรรม

วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือคตินิยม วัตถุธรรม เนติธรรม และสหรธรรม

เนติธรรม (Legal Culture) เป็นวัฒนธรรมที่เป็นกฎเกณฑ์ทางสังคม นำมาใช้ในการจัดระเบียบของสังคมหรือขนบธรรมเนียมประเพณีที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับว่ามีความสำคัญเท่าเทียมกัน กับกฎหมาย ถ้าหากประชาชน ในสังคมทุกคนต่างยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีคุณธรรม และศีลธรรม กฎหมายนั้นก็คงไม่จำเป็นต้องการนำมาปกครองสังคม แต่เพราะมนุษย์มีความรู้ความฉลาดมากขึ้น จึงมีการหลีกเลี่ยงกฎหมายของตนเอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีทั้งกฎหมายและขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อควบคุมและปิดช่องว่างของกฎหมายและอย่างไรให้ประชาชนในสังคมไม่ทำผิด หรือทำความผิดน้อยลง

ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา

เจ้าอาวาสวัดแห่งหนึ่งมีความชำนาญในการดูดวง ได้ดูดวงให้เณรรูปหนึ่ง เพราะเห็นว่าเณรมีหน้าตาหมองคล้ำไม่สดใส เจ้าอาวาสจึงนำวันเดือนปีเกิดของเณรมาดู ปรากฏว่าเณรดวงไม่ดี จะถึงชาติเร็ว ๆ นี้

เจ้าอาวาสเกรงว่าถ้าเณรเสียชีวิตจะไม่มีโอกาสบอกลาญาติพี่น้อง จึงอนุญาตให้เณรเดินทางกลับไปเยี่ยมบ้านเกิดได้ เณรดีใจมาก และออกเดินทางในวันต่อมา

ตอนนั้นเป็นฤดูร้อน อากาศร้อนจัด เณรเดินผ่านทุ่งนาที่มีแอ่งน้ำเล็กๆ น้ำเกือบแห้งหมดแล้ว แต่มีปลาตัวเล็กๆ ตัวหนึ่งอยู่ในแอ่งน้ำ เณรสงสารปลาน้อย จึงเอามือช้อนปลาไปปล่อยในบ่อน้ำใกล้ๆ จากนั้นเณรก็เดินทางไปจนถึงบ้าน เมื่อเยี่ยมญาติเสร็จแล้วก็เดินทางกลับวัด

เมื่อกลับมาถึงวัด เจ้าอาวาสสังเกตเห็นว่าเณรมีหน้าตาผ่องใส จึงถามว่าไปทำอะไรมาบ้าง เณรเล่าให้เจ้าอาวาสฟังว่าเขาได้พบญาติทุกคนที่ไม่ได้พบกันมานานจึงมีความสุขมาก และได้ช่วยชีวิตปลาตัวหนึ่งระหว่างทางด้วย

เจ้าอาวาสคิดว่า เพราะเณรทำกรรมดีมีเมตตา ให้ชีวิตสัตว์อื่น ผลของกรรมดีจึงส่งผลให้เณรหน้าตาสดใสขึ้น และหมดทุกข์แล้ว

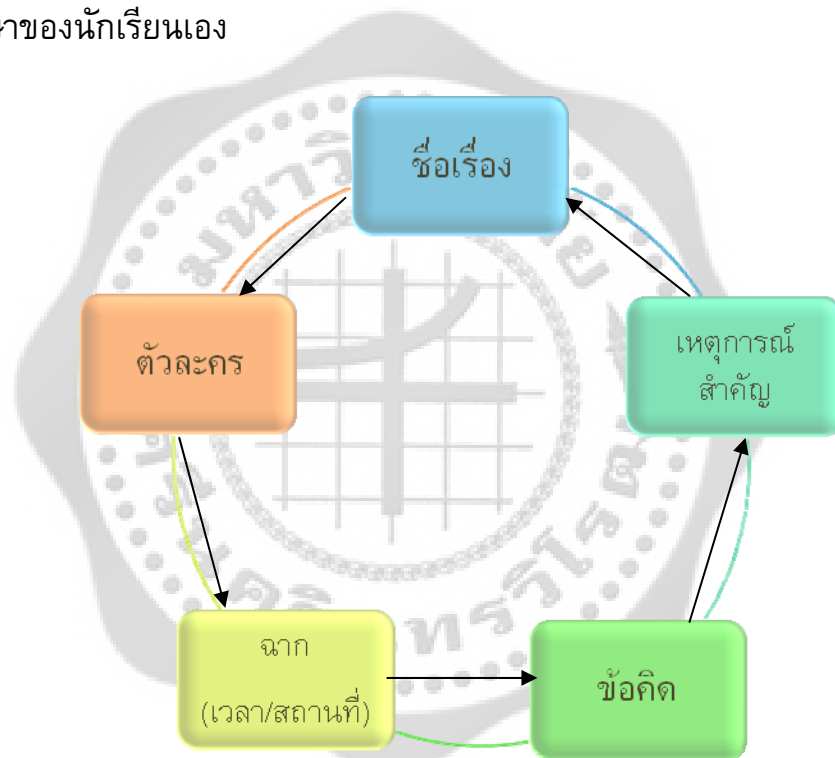
เมื่อชาวบ้านทราบเรื่องต่างก็ศรัทธาในพฤติกรรมของเณร ทุกคนจึงปฏิบัติตามเณรคือ ทุกครั้งที่ทำบุญจะทำทานชีวิตสัตว์โดยการปล่อยปลาไปด้วย ต่อมาจังหวัดสมุทรปราการเป็นผู้เริ่มปล่อยนกในวันสงกรานต์ด้วย ธรรมเนียมการปล่อยนกและปล่อยปลาจึงถือปฏิบัติมาจนถึงทุกวันนี้

บัตรคำสั่งที่ 1

อ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน

จุดประสงค์ที่ 1: นักเรียนสามารถอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านได้

คำสั่ง: อ่านเรื่อง ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยเรียงเรียงใหม่ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

บัตรคำสั่งที่ 2

คำและความหมาย

จุดประสงค์ที่ 2: นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้

คำสั่ง: จงอธิบายความหมายของคำเหล่านี้ตามความเข้าใจของนักเรียน

1. ทำบุญ
-
2. วันสงกรานต์
-
3. ปล่อยนทปล่อยปลา
-
4. วัด
-
5. พระ
-
6. ญาติพี่น้อง
-
7. ถึงชาติ
-
8. ดวง
-
9. กรรม
-
10. เคารวะ
-

บัตรคำสั่งที่ 3

วัฒนธรรม

จุดประสงค์ที่ 3: นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเรื่องและบอกเล่าได้

คำสั่ง: จงใส่เครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่กล่าวไม่ถูกต้อง

- 1. คนไทยมีความผูกพันกับโซกลางอย่างเหนียวแน่น
- 2. วัดในสมัยก่อนมีความสำคัญเท่า ๆ กับสมัยนี้
- 3. การปล่อยนกปล่อยปลาคือการทำบุญอย่างหนึ่ง
- 4. พระในสมัยก่อนเปรียบเสมือนหัวหน้าของชาวบ้าน
- 5. สมัยก่อนเด็กผู้ชายบวชเพื่อไปช่วยงานเจ้าอาวาสที่วัดเป็นหลัก
- 6. วัดเป็นสถานที่ทำพิธีกรรมทางศาสนาเท่านั้น
- 7. สมัยก่อนชาวบ้านไปวัดบ่อยๆ ถือเป็นเรื่องปกติ
- 8. สมัยก่อนเด็กผู้ชายต้องบวชเณรทุกคน
- 9. สมัยก่อนเด็กไทยเรียนหนังสือที่โรงเรียน
- 10. ภาษาไทยมีระดับการใช้ แสดงถึงความเคารพผู้อาวุโสด้วย

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง: จงวงกลม ○ ข้อที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
 - ก. ในสวน
 - ข. ในป่า
 - ค. ในนา
 - ง. ในบ้าน
2. ข้อใดไม่ใช่ผลผลิตจากต้นมะพร้าว
 - ก. กะทิ
 - ข. ใบตอง
 - ค. ไม้กวาด
 - ง. กะลา
3. ทำไมกระรอกจึงไม่รู้ตัวเมื่อต้นมะพร้าวตั้งตรงแล้ว
 - ก. เพราะสนใจเล่นสนุกอย่างเดียว
 - ข. เพราะต้นมะพร้าวเคลื่อนไหวเบามาก
 - ค. เพราะมัวแต่กินน้ำจากต้นมะพร้าว
 - ง. เพราะเข้าใจว่าเป็นมะพร้าวที่ล้มต้นหักแล้ว
4. ทำไมต้นมะพร้าวจึงโน้มไปฝั่งตรงข้าม
 - ก. เพราะแก่ใกล้ตายแล้ว
 - ข. เพราะไม่แข็งแรง
 - ค. เพราะถูกโคน
 - ง. เพราะลูกตกน้ำเยอะ
5. ทำไมฝูงกระรอกจึงกลับมาที่ฝั่งได้
 - ก. เพราะมีคนช่วยเหลือ
 - ข. เพราะมีความมีน้ำใจ
 - ค. เพราะมีความสามัคคี
 - ง. เพราะมีความสุขสนาน

6. เรื่องนี้สอนให้เราเผชิญหน้ากับปัญหาอย่างไร

- ก. ขอความช่วยเหลือคนอื่นก่อน
- ข. คิดเร็วทำเร็ว
- ค. มีสติค่อยๆคิดแก้ไข
- ง. หนีปัญหาไปก่อน

7. กระจกเป็นสัตว์ประเภทใด

- ก. สัตว์บก
- ข. สัตว์ปีก
- ค. สัตว์น้ำ
- ง. สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

8. มะพร้าวเป็นพืชชนิดใด

- ก. ไม้ดอก
- ข. ไม้ผล
- ค. ไม้ล้มลุก
- ง. ไม้ใบ

9. ส่วนใดของมะพร้าวที่คนไม่นิยมนำมากิน

- ก. เนื้อ
- ข. น้ำ
- ค. จาว
- ง. ดอก

10. กระจกกินอะไรเป็นอาหาร

- ก. ข้าว
- ข. เนื้อสัตว์
- ค. ผลไม้
- ง. ผักสด

**เฉลยแบบฝึกหัด
และแบบทดสอบหลังเรียน**

บัตรคำสั่งที่ 1 (จุดพินิจของครู)

ชื่อเรื่อง ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา **ตัวละคร** เจ้าอาวาส เณร ปลา ญาติ ชาวบ้าน
ฉาก ท่งนา/ ฤดูร้อน **เหตุการณ์สำคัญ** เณรช่วยปลาแล้วพ้นเคราะห์
ข้อคิด การช่วยเหลือผู้อื่นจะส่งผลดีต่อตัวเรา

บัตรคำสั่งที่ 2

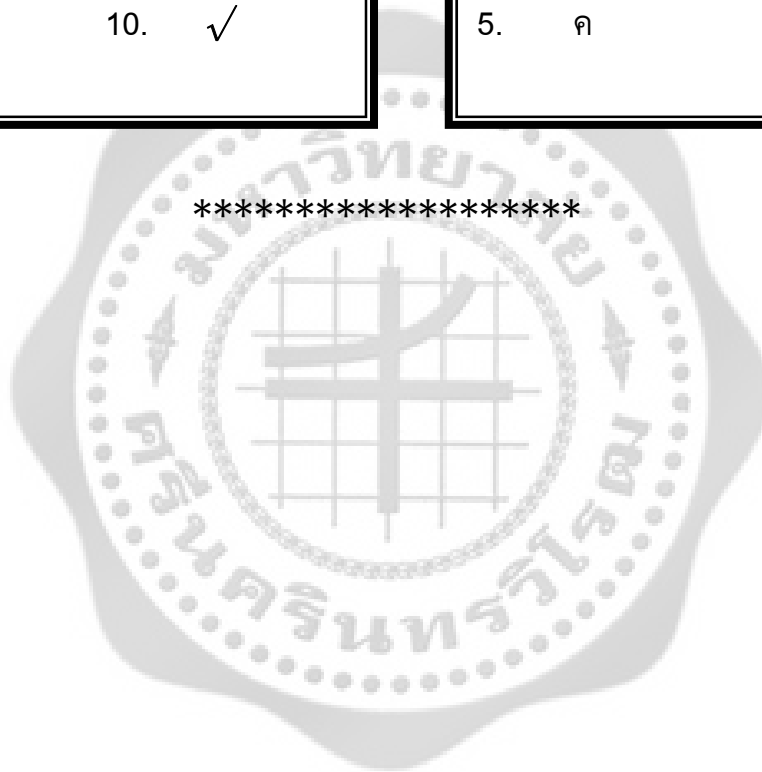
1. ทำบุญ- ประกอบกรรมดี มีการเลี้ยงพระ ตักบาตร ถวายจตุปัจจัยแก่พระสงฆ์ เป็นต้น
2. วันสงกรานต์- เทศกาลเนื่องในการขึ้นปีใหม่อย่างเก่า ซึ่งกำหนดตามสุริยคติ ตกวันที่ 13 - 14 - 15 เมษายน
3. ปล่อยนกปล่อยปลา- การทำบุญอย่างหนึ่ง เป็นการให้ทาน ให้ชีวิต ชาวพุทธจะถือว่า ได้กุศลมาก
4. วัด- สถานที่ทางศาสนา โดยปรกติมีโบสถ์ วิหาร และที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวชเป็นต้น
5. พระ- นักบวชในศาสนา
6. ถึงฆาต- ถึงคราว ถึงที่ตาย ถึงเวลาตาย
7. ญาติพี่น้อง- คนในวงศ์วานที่ยังนับรู้กันได้ทางเชื้อสายฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่
8. ดวง- ชะตา, ดวงชะตา, ยถากรรม
9. กรรม- การกระทำที่ส่งผลถึงปัจจุบัน
- 10.เคราะห์- สิ่งที่น่าผลมาให้โดยไม่ได้คาดหมาย เช่น เคราะห์ดี เคราะห์ร้าย, มักนิยมใช้ในทางไม่ดี

บัตรคำสั่งที่ 3

1. ✓	6. X
2. X	7. ✓
3. ✓	8. ✓
4. ✓	9. ✓
5. X	10. ✓

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ก	6. ค
2. ข	7. ก
3. ค	8. ข
4. ง	9. ง
5. ค	10. ค

ชุดการสอนสำหรับครู

เรื่อง

การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน

สำหรับนักเรียนต่างชาติเียร์11 (มัธยมศึกษาปีที่4)

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

โดย

นางสาวอัญชลี ทำทอง

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร

คำนำ

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านนางนาคพระโขนง เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ “ชุดการสอนอ่านสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติชั้นเียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่4) สำหรับนักเรียนต่างชาติโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์ห์น” ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขากการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยนิทานพื้นบ้าน ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม คำศัพท์ที่ควรรู้ บัตรคำสั่ง และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำหรับครูที่ช่วยในการสอนทำให้มีความสะดวกมากขึ้น และนักเรียนสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ดีอีกด้วย ตลอดจนเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนอื่นๆในอนาคต ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการสอนอ่านจับใจความชุดนี้ ได้สร้างขึ้นด้วยความตั้งใจของผู้เขียนและคำชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ครูและนักเรียนต่างชาติ ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

อัญชลี ทำทอง

ผู้วิจัย

มีนาคม 2554

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน.....	100
บทบาทสำหรับครู.....	101
บทบาทสำหรับนักเรียน.....	102
แผนการสอนที่ 4 นางนาคพระโขนง.....	103
ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ.....	106
ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	107
นิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง.....	108
บัตรคำสั่งชุดที่ 1.....	110
บัตรคำสั่งชุดที่ 2.....	111
บัตรคำสั่งชุดที่ 3.....	112
แบบทดสอบหลังเรียน.....	113
เฉลย.....	116

ส่วนประกอบของชุดการสอน

นางนาคพระโขนง

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านนางนาคพระโขนง
ชุดนี้ประกอบด้วยคู่มือครู มีรายละเอียด ดังนี้

- คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน
- บทบาทสำหรับครู
- บทบาทสำหรับนักเรียน
- แผนการสอนที่ 4 นางนาคพระโขนง
- ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
- ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
- นิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง
- บัตรคำสั่งชุดที่ 1-3
- แบบทดสอบหลังเรียน
- เฉลย

ชุดการสอนแต่ละชุดใช้เวลาในการเรียนชุดละ 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ชุดการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง ชุดนี้
นักเรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
คำศัพท์และวัฒนธรรม ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาแผนการจัดการสอนและเข้าใจเนื้อหาที่ต้องสอน
2. ก่อนสอนครูต้องเตรียม อุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน
3. ต้องเตรียมแบบทดสอบ กระดาษคำตอบ หลังเรียน สำหรับนักเรียนทุกคน
4. ถ้านักเรียนคนใดมีความเข้าใจบทเรียนได้ดีก่อนเพื่อน ครูสามารถให้นักเรียนผู้นั้นแนะนำเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้
5. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกัน โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน
6. หลังจากการเสร็จสิ้นการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับชุดการสอน ตลอดจนคำแนะนำ คำชี้แจงต่าง ๆ ให้เข้าใจ ก่อนดำเนินกิจกรรมการสอน
2. เตรียมอุปกรณ์การเรียน ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอเหมาะสมกับกิจกรรม และจำนวนนักเรียน
3. การเรียนการสอนโดยชุดการสอน บทบาทของครูที่มีอยู่ คือ การควบคุมเวลา กิจกรรม วินัยในชั้นเรียน และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. ผู้สอนต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของชุดการสอนแต่ละชุดก่อนใช้ทุกครั้งอย่างเคร่งครัด ซึ่งแต่ละชุดต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ คือ
 - ส่วนที่ 1 คู่มือครูประกอบไปด้วย คำแนะนำ คำชี้แจง แผนการสอน แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเฉลย
 - ส่วนที่ 2 เป็นชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน มีส่วนประกอบดังนี้
 - คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
 - ใบความรู้
 - บัตรคำสั่ง ใบงาน
 - แบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของนักเรียน

ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. อ่านบทบาทของนักเรียนให้ละเอียดเพื่อประโยชน์ในการศึกษาบทเรียน
2. ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ และพยายามปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ
3. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ อดทน ไม่ก่อกวนผู้อื่น เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาครูผู้สอน
4. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ โดยทำแบบทดสอบด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับความรู้ในเนื้อหาจริงๆ

แผนการสอนที่4 นางนาคพระโขนง

วิชา TFL (Teaching Thai as foreign language)
ครูผู้สอน อัญชลี ทำทอง

ชั้น Year11 (มัธยมศึกษาปีที่4)
เวลาเรียน 3 คาบ (45 นาที/คาบ)

เนื้อหา นิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเอาสาระสำคัญของเรื่องซึ่งเป็นการอ่านที่เป็นประโยชน์มาก เป็นการฝึกทักษะทางภาษาทั้งการอ่านและความเข้าใจทางภาษาการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อประกอบการสอนการฝึกอ่านของนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเรียนรู้ได้ดีขึ้น นิทานพื้นบ้านของไทยมีมากมายหลายประเภท บางเรื่องมีเนื้อหามหัศจรรย์ มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ อย่างไรก็ตามนิทานพื้นบ้านของไทยก็สอดแทรกคำสอนที่เป็นประโยชน์และบอกเล่าลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมไทยในสมัยนั้นเอาไว้ด้วย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้
2. นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้
3. นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและบอกเล่าได้

3. สังเขปเนื้อหา

1. นิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง
2. ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
3. ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
4. คำศัพท์ที่ควรรู้และความหมาย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอนการ สอน	กิจกรรม	เวลา
4.1 นำเข้าสู่ บทเรียน	- ครูทักทายผู้เรียน - ครูพูดคุยเรื่องข่าวสารประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ เพื่อที่จะนำเข้า เรื่องราวที่มีตัวละครหลากหลาย	10 นาที
4.2 ช่วง นำเสนอ ความรู้ใหม่ พร้อมทำ แบบฝึกหัด	<u>คาบเรียนที่1</u> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องนางนาคพระโขนงแล้วให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับ เนื้อเรื่องที่นักเรียนเข้าใจ - ครูอ่านนำอีกครั้งแล้วอธิบายเนื้อเรื่องและถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง - ครูอธิบายโครงเรื่องและให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำแบบฝึกหัด <u>คาบเรียนที่2</u> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องนางนาคพระโขนงอีกครั้งแล้วให้ขีดเส้นใต้คำยาก คำใหม่ที่นักเรียนไม่เคยรู้จักมาก่อน - ครูให้นักเรียนลองเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท - ครูบอกความหมายของคำศัพท์แล้วนักเรียนลองอธิบายคำศัพท์ให้เข้าใจ - ครูให้นักเรียนฝึกสะกดคำใหม่ <u>คาบเรียนที่3</u> - ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมจากเนื้อเรื่องให้นักเรียนพยายามฝึกคิด และตอบคำถาม - ครูอธิบายวัฒนธรรมไทยต่างๆที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องวัฒนธรรม - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	คาบละ 30 นาที
4.3 ขั้นสรุป บทเรียน	- ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย - ครูตอบข้อสงสัยของนักเรียน - ครูสรุปบทเรียน	10 นาที

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรคำ/บัตรภาพ

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วผู้อ่านควรมีแนวทางและพื้นฐานดังนี้

1. การมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องได้ เช่น ตัวละคร เหตุการณ์สำคัญ เวลา สถานที่ เป็นต้น
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสม และจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น
3. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์

จุดมุ่งหมายของการจับใจความ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
4. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วัฒนธรรม

วัฒนธรรมโดยทั่วไปหมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งทีคนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น ด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้ชีวิตอยู่ในหมู่พวกของตน

วัฒนธรรมส่วนหนึ่งสามารถแสดงออกผ่าน ดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การละครและภาพยนตร์ แม้บางครั้งอาจมีผู้กล่าวว่าวัฒนธรรมคือเรื่องที่ว่าด้วยการบริโภคและสินค้าบริโภค เช่น วัฒนธรรมระดับสูง วัฒนธรรมระดับต่ำ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมนิยม เป็นต้น แต่นักมานุษยวิทยาโดยทั่วไปมักกล่าวถึงวัฒนธรรมว่ามีได้เป็นเพียงสินค้าบริโภค แต่หมายรวมถึงกระบวนการในการผลิตสินค้าและการให้ความหมายแก่สินค้านั้น ๆ ด้วย ทั้งยังรวมไปถึงความสัมพันธ์ทางสังคมและแนวการปฏิบัติที่ทำให้วัตถุและกระบวนการผลิตหลอมรวมอยู่ด้วยกัน ในสายตาของนักมานุษยวิทยาจึงรวมไปถึงเทคโนโลยี ศิลปะ วิทยาศาสตร์รวมทั้งระบบศีลธรรม

วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือคตินิยม วัตถุธรรม เนติธรรม และสหธรรม

วัตถุธรรม (Material Culture) เป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น เกี่ยวกับการกินดีอยู่ดี มีเครื่องนุ่งห่ม บ้านเรือน ยารักษาโรค โบราณสถาน ศิลปวัตถุ สิ่งของที่เป็นสาธารณสมบัติ เพื่อการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มพูนรายได้ ยกฐานะความเป็นอยู่ของตนเองให้สูงขึ้น

นิทานพื้นบ้าน

นางนาค

มีเรื่องเล่ากันว่า ในสมัยรัชกาลที่ 4 มีผ้าเมียบนุ่สาวคู่หนึ่ง ผ้าชื่อทิดมาก เมียบี๋องนางนาค อาศัยอยู่ริมคลองพระโขนง ทั้งสองคนอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข จนนางนาคตั้งท้องได้ 4 เดือน ทิดมากถูกทางการเรียกตัวไปเป็นทหาร เพื่อไปออกรบ จำเป็นต้องทิ้งนางนาคไว้ตามลำพัง

ทิดมากไปรบนานหลายเดือนไม่กลับมา จนถึงวันที่นางนาคต้องคลอดลูก ยายปรีก หมอตำแย มาทำคลอดให้นางนาค แต่นางนาคคลอดลูกยาก จนสิ้นใจตายทั้งตัวเองและลูกในท้อง

นางนาคตายไปแล้ว แต่ไม่ยอมไปเกิด วิญญาณยังคงรอคอยทิดมากกลับมา

สองเดือนต่อมา ทิดมากกลับจากสงคราม มาถึงที่บ้าน ก็เห็นนางนาคเมียบี๋องตนเองนอนอยู่ พร้อมกับลูกชายตัวน้อย ชื่อว่าไ้แดง ทิดมากก็รีบเดินเข้าไปกอดด้วยความคิดถึง ทิดมากไม่รู้ว่่า เมียบี๋องและลูกของเขา ได้ตายไปนานแล้ว

ทิดมากดีใจ ที่ได้กลับมาเจอเมียบี๋องและลูก แม้ชาวบ้านจะบอกว่า เมียบี๋องเขาตายไปแล้ว ทิดมากก็ไม่เชื่อ และโมโหชาวบ้านที่พูดจาเหลวไหล จนเวลาผ่านไปหลายเดือน

วันหนึ่ง ทิดมากกำลังนั่งสานกระบุง อยู่ใต้ถุนบ้าน ฝีนางนาคเข้าไปตำน้ำพริกในครีว ระหว่างกำลังตำน้ำพริก นางนาคได้ทำมะนาวลูกหนึ่ง หล่นลงใต้ถุนบ้าน นางนาคจึงเอื้อมมือยาวกว่าสองวา ไปหยิบมะนาวที่พื้น

ทิดมากเห็นมือของเมียยาวผิดปกติ จึงรู้ตัวว่า เมียของตนเองเป็นผี แต่ด้วยความกลัว ทิดมากเลยไม่กล้าวิ่งหนี และวางแผนในใจว่าจะหนีในตอนกลางคืน

เมื่อถึงตอนกลางคืน นางนาคผูกเชือกไว้ที่ข้อมือของทิดมาก เพื่อไม่ให้ทิดมากหนีไปไหน ทิดมากบอกนางนาคว่า ขอตัวไปถ่ายเบา จึงเดินลงจากบ้านไป และแก้มัดเชือกไปผูกไว้กับต้นไม้

ทิดมากเดินไปเจาะรูโองให้มีเสียงน้ำไหล คล้ายเสียงปัสสาวะ จากนั้นจึงรีบวิ่งหนีไปหาหลวงพ่ที่วัด

ฝีนางนาครู้ตัวว่าทิดมากหนีตนเองไป จึงโกรธและเสียใจ จึงเดินตามไปที่วัด อาละวาด ตำพระสงฆ์ แต่ฝีนางนาคเข้าไปในวัดไม่ได้ เพราะหลวงพ่ได้เอาสายสิญจน์ ล้อมวัดไว้หมดแล้ว

เวลาผ่านไปหลายวัน ฝีนางนาคยังไม่หยุดอาละวาด เพราะยังรักทิดมาก ชาวสื่อเรื่องฝีนางนาคแพร่ไปหลายหมู่บ้าน จนสามเณรรูปหนึ่ง อาสาเดินทางมาปราบฝีนางนาคที่พระโขนง

สามเณรรูปนี้สวดมนต์แผ่เมตตา และนำวิญญานฝีนางนาคใส่ไว้ในหม้อดิน แล้วเอาผ้ายันต์ปิดไว้ จากนั้นนำไปถ่วงน้ำ

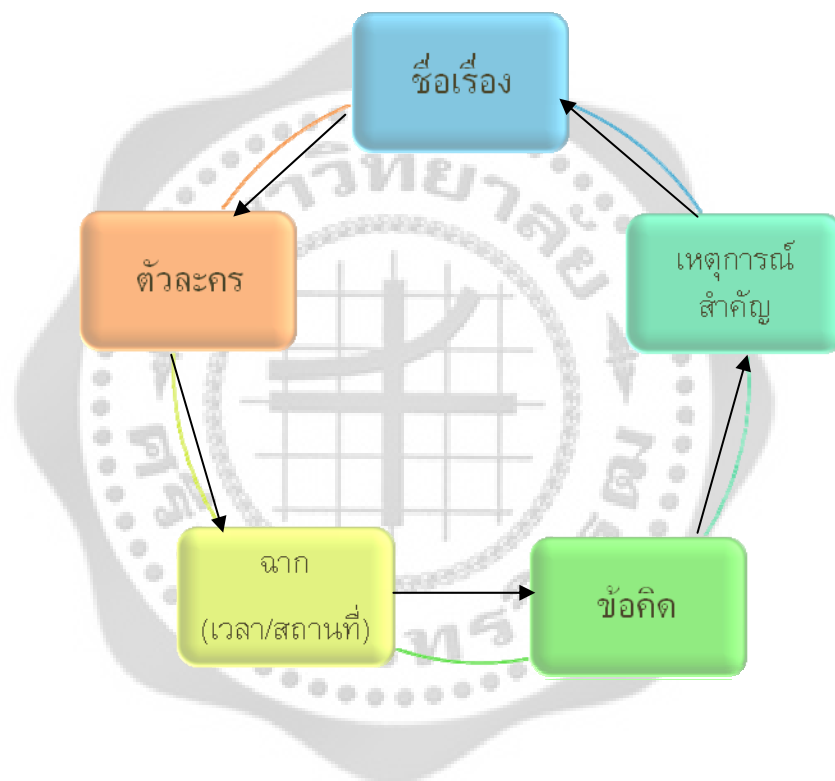
ชาวบ้านพระโขนงกลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติอีกครั้ง แต่จากนั้นเป็นต้นมา เมื่อใครพูดถึงบ้านพระโขนง ก็จะนึกถึงฝีนางนาคจนถึงปัจจุบัน

บัตรคำสั่งที่ 1

อ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน

จุดประสงค์ที่ 1: นักเรียนสามารถอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านได้

คำสั่ง: อ่านเรื่อง นางนาคพระโขงแล้วตอบคำถามต่อไปนี้ เรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง

บัตรคำสั่งที่ 2

คำและความหมาย

จุดประสงค์ที่ 2: นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้

คำสั่ง: จงนำอักษรหน้าความหมายของคำไปใส่ไว้หลังคำที่มีความหมายตรงกัน

ความหมายของคำ

- ก. (นาม) สิ่งที่เชื่อกันว่ามีอยู่ในกายเมื่อมีชีวิต เมื่อตายจะออกจากกาย
ส่องลอบไปหาที่เกิดใหม่
- ข. (นาม) เส้นด้ายยาวๆ ที่พระถือ เมื่อเวลาสวดมนต์หรือที่เอามาวนรอบบ้าน
เพื่อให้เป็นมงคล
- ค. (วิเศษณ์) เวลาเดี๋ยวนี้, เวลาไม่ใช่อดีต ไม่ใช่อนาคต
- ง. (นาม) การรบ
- จ. (นาม) ผู้ดำรงเพศอย่างภิกษุ แต่สมทานศีล 10
- ฉ. (กริยา) สวด
- ช. (กริยา) กำราบ, ทำให้ราบ, ทำให้อยู่ในอำนาจ, ทำให้เชื่อง, ทำให้จำยอม, ทำ
ให้สิ้นพยศ
- ซ. (วิเศษณ์) โคมลอย, ไม่มีมูล, เหลวไหล
- ฌ. (กริยา) ตั้งครรรภ์
- ญ. (นาม) ของเสี้ยในร่างกายส่วนที่เป็นของเหลว

คำ

1. วิญญาณ		2. สามเณร		3.ปราบ	
4. สงคราม		5. สายสิญจน์		6. ปัจจุบัน	
7. เหลวไหล		8. สวดมนต์		9. ตั้งท้อง	
10. ปัสสาวะ					

บัตรคำสั่งที่ 3

วัฒนธรรม

จุดประสงค์ที่ 3: นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเรื่องและบอกเล่าได้

คำสั่ง: จงใส่เครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่กล่าวไม่ถูกต้อง

- 1. วัดเป็นศูนย์กลางชุมชนทุกยุคทุกสมัย
- 2. ในสมัยโบราณมีความเชื่อว่าเวลาหมอต้าแยทำคลอดเด็กต้องปิดประตูหน้าต่างให้มิดชิด
- 3. ชื่อคนไทยในสมัยนั้นส่วนใหญ่เป็นคำไทยพยางค์เดียว
- 4. “ทิด” เป็นคำเรียกคนที่เคยบวชเป็นพระ
- 5. “หมอต้าแย” ทำหน้าที่ปรุงยาสมุนไพรสำหรับรักษาโรค
- 6. คนไทยสมัยก่อนต้องทำของใช้เองได้ เช่นสานกระบุง ตัดไม้ทำบันไดบ้าน เป็นต้น
- 7. มีความเชื่อว่าสายสิญจน์ป้องกันผีไม่ได้
- 8. คนไทยโบราณเชื่อเรื่องการเกิดใหม่ ถ้าคนตายไม่ยอมไปเกิด วิญญาณจะเป็นผีเร่รอนอยู่บนโลกมนุษย์
- 9. คนที่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุเรียกว่า “ตายทั้งกลม”
- 10. สามเณราวุโสกว่าหลวงพ่อ

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง: จงวงกลม ○ ข้อที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. นางนาคเสียชีวิตอย่างไร
 - ก. คลอดลูก
 - ข. ป่วย
 - ค. ทำงานหนัก
 - ง. เกิดอุบัติเหตุ
2. ทิดมากมีหน้าที่อะไร
 - ก. เป็นตำรวจ
 - ข. เป็นครู
 - ค. เป็นพ่อค้า
 - ง. เป็นทหาร
3. ครอบครัวของนางนาคทำอาชีพเกี่ยวกับอะไร
 - ก. ค้าขาย
 - ข. รับราชการ
 - ค. เกษตรกรรม
 - ง. ช่างทอง
4. ทำไมวิญญาณของนางนาคจึงไม่ยอมไปเกิด
 - ก. เพราะต้องการแก้แค้น
 - ข. เพราะรักและอยากดูแลสามี

- ค. เพราะมีกรรมมาก
- ง. เพราะต้องการดูแลลูก
5. นักเรียนคิดว่าทำไมทิดมากจึงไม่เชื่อเพื่อนที่มาบอกว่านางนาคตายแล้ว
- ก. เพราะทิดมากรักนางนาคมาก
- ข. เพราะทิดมากไม่ชอบเพื่อนบ้าน
- ค. เพราะเพื่อนทิดมากชอบพูดโกหก
- ง. เพราะทิดมากยังเห็นว่านาคเป็นคน
6. จากประโยค “ทิดมากसानกระบุง นางนาคตำน้ำพริก” แสดงให้เห็นถึงลักษณะสังคมในสมัยนั้นอย่างไรบ้าง
- ก. ทุกคนต้องขยันทำงานตลอดเวลา
- ข. ทุกคนต้องทำของใช้ขึ้นเองและทำอาหารเอง
- ค. ผู้คนใกล้ชิดกับธรรมชาติ
- ง. ถ้าอยากร่ำรวยต้องขยันทำงานทุกอย่าง
7. จากเรื่องจงอธิบายสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนสมัยนั้น
- ก. คนอาศัยพึ่งพาอาศัยแม่น้ำเป็นหลัก
- ข. คนนิยมเดินทางด้วยเท้าไม่ว่าจะไปไหนก็ตาม
- ค. คนส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย
- ง. ผู้คนชอบจัดงานสังสรรค์รื่นเริง
8. ชื่อนางนาคพระโขนง มีที่มาจากอะไร
- ก. ชื่อถนน
- ข. ชื่อหมู่บ้าน
- ค. ชื่อวัด

- ง. ซื่อคลอง
9. หมอตำแย ทำหน้าที่อะไร
- ก. ทำยารักษาโรค
- ข. ทำคลอด
- ค. ทำขวัญเด็ก
- ง. ทำยาสมุนไพร
10. ศูนย์กลางชุมชนในสมัยนั้นคือที่ใด
- ก. บ้าน
- ข. วัง
- ค. วัด
- ง. โรงเรียน

**เฉลยแบบฝึกหัด
และแบบทดสอบหลังเรียน**

บัตรคำสั่งที่ 1

(จุดพินิจของครู)

ชื่อเรื่อง นางนาคพระโขนง

ตัวละคร นางนาค ทิดมาก ลูก
ยายปริก สามเณร ชาวบ้าน

ฉาก บ้านริมคลองพระโขนง

เหตุการณ์สำคัญ

นางนาคตายจากการคลอດลูก
กลายเป็นผีคอยอยู่กับสามมีทิดมาก จน
ทิดมากรู้ความจริง

ข้อคิด การยึดมั่นถือมั่นในความรัก
มากเกินไปจะทำร้ายตัวเรา

บัตรคำสั่งที่ 2

1.	ก	6.	ค
2.	จ	7.	ช
3.	ซ	8.	ฉ
4.	ง	9.	ฌ
	ข	10.	ญ

แบบทดสอบหลังเรียน

1.	ก	6.	ข
2.	ง	7.	ก
3.	ค	8.	ง
4.	ข	9.	ข
5.	ง	10.	ค

บัตรคำสั่งที่ 3

1.	X	6.	✓
2.	X	7.	X
3.	✓	8.	✓
4.	✓	9.	X
5.	X	10.	X

ชุดการสอนสำหรับครู

เรื่อง

การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้าน

สำหรับนักเรียนต่างชาติเเยอร์11 (มัธยมศึกษาปีที่4)

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์

ชุดที่ 5

พิกุลทอง

โดย

นางสาวอัญชลี ทำทอง

โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร

คำนำ

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านพิบูลทอง เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ “ชุดการสอนอ่านสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติชั้นเียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่4) สำหรับนักเรียนต่างชาติโรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์ห์น” ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยนิทานพื้นบ้าน ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม คำศัพท์ที่ควรรู้ บัตรคำสั่ง และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำหรับครูที่ช่วยในการสอนทำให้มีความสะดวกมากขึ้น และนักเรียนสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ดีอีกด้วย ตลอดจนเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนอื่นๆในอนาคต ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการสอนอ่านจับใจความชุดนี้ ได้สร้างขึ้นด้วยความตั้งใจของผู้เขียนและคำชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ครูและนักเรียนต่างชาติ ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

อัญชลี ทำทอง

ผู้วิจัย

มีนาคม 2554

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน.....	121
บทบาทสำหรับครู.....	122
บทบาทสำหรับนักเรียน.....	123
แผนการสอนที่ 5 พิกุลทอง.....	124
ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ.....	127
ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	128
นิทานพื้นบ้านเรื่องตากับตานา.....	129
บัตรคำสั่งชุดที่ 1.....	131
บัตรคำสั่งชุดที่ 2.....	132
บัตรคำสั่งชุดที่ 3.....	133
แบบทดสอบหลังเรียน.....	134
เฉลย.....	136

ส่วนประกอบของชุดการสอน

พิกุลทอง

ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านพิกุลทอง ชุดนี้ประกอบด้วยคู่มือครู มีรายละเอียด ดังนี้

- คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน
- บทบาทสำหรับครู
- บทบาทสำหรับนักเรียน
- แผนการสอนที่ 1 พิกุลทอง
- ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
- ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
- นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง
- บัตรคำสั่งชุดที่ 1-3
- แบบทดสอบหลังเรียน
- เฉลย

ชุดการสอนแต่ละชุดใช้เวลาในการเรียนชุดละ 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

ชุดการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทองชุดนี้

นักเรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

คำศัพท์และวัฒนธรรม ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาแผนการจัดการสอนและเข้าใจเนื้อหาที่ต้องสอน
2. ก่อนสอนครูต้องเตรียม อุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน
3. ต้องเตรียมแบบทดสอบ กระดาษคำตอบ หลังเรียน สำหรับนักเรียนทุกคน
4. ถ้านักเรียนคนใดมีความเข้าใจบทเรียนได้ดีก่อนเพื่อน ครูสามารถให้นักเรียนผู้นั้นแนะนำเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้
5. การสรุปบทเรียนควรเป็นกิจกรรมร่วมกัน โดยพิจารณาจากผล การเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน
6. หลังจากการเสร็จสิ้นการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับชุดการสอน ตลอดจนคำแนะนำ คำชี้แจงต่าง ๆ ให้เข้าใจ ก่อนดำเนินกิจกรรมการสอน
2. เตรียม อุปกรณ์การเรียน ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอเหมาะสมกับกิจกรรม และจำนวนนักเรียน
3. การเรียนการสอนโดยชุดการสอน บทบาทของครูที่มีอยู่ คือ การควบคุมเวลา กิจกรรม วินัยในชั้นเรียน และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. ผู้สอนต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของชุดการสอนแต่ละชุดก่อนใช้ทุกครั้งอย่างเคร่งครัด ซึ่งแต่ละชุดต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ คือ
 - ส่วนที่ 1 คู่มือครูประกอบไปด้วย คำแนะนำ คำชี้แจง แผนการสอน แบบทดสอบหลังเรียน บัตรเฉลย
 - ส่วนที่ 2 เป็นชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน มีส่วนประกอบดังนี้
 - คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน
 - ใบความรู้
 - บัตรคำสั่ง ใบงาน
 - แบบทดสอบหลังเรียน

บทบาทของนักเรียน

ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. อ่านบทบาทของนักเรียนให้ละเอียดเพื่อประโยชน์ในการศึกษาบทเรียน
2. ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ และพยายามปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ
3. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ อดทน ไม่ก่อกวนผู้อื่น เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาครูผู้สอน
4. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ โดยทำแบบทดสอบด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับความรู้ในเนื้อหาจริงๆ

แผนการสอนที่ 5

พิกุลทอง

วิชา TFL (Teaching Thai as foreign language)

ชั้น Year11 (มัธยมศึกษาปีที่4)

ครูผู้สอน อัญชลี ทำทอง

เวลาเรียน 3 คาบ (45 นาที/คาบ)

เนื้อหา นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเอาสาระสำคัญของเรื่องซึ่งเป็นการอ่านที่เป็นประโยชน์มาก เป็นการฝึกทักษะทางภาษาทั้งการอ่านและความเข้าใจทางภาษาการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อประกอบการสอนการฝึกอ่านของนักเรียนจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและเรียนรู้ได้ดีขึ้น นิทานพื้นบ้านของไทยมีมากมายหลายประเภท บางเรื่องมีเนื้อหามหัศจรรย์ มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ อย่างไรก็ตามนิทานพื้นบ้านของไทยก็สอดแทรกคำสอนที่เป็นประโยชน์และบอกเล่าลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมไทยในสมัยนั้นเอาไว้ด้วย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้
2. นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้
3. นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและบอกเล่าได้

3. สังเขปเนื้อหา

1. นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง
2. ความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
3. ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม
4. คำศัพท์ที่ควรรู้และความหมาย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอนการ สอน	กิจกรรม	เวลา
4.1 นำเข้าสู่ บทเรียน	- ครูทักทายผู้เรียน - ครูพูดคุยเรื่องข่าวสารประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ เพื่อที่จะนำเข้า เรื่องราวที่มีตัวละครหลากหลาย	10 นาที
4.2 ช่วง นำเสนอ ความรู้ใหม่ พร้อมทำ แบบฝึกหัด	<u>คาบเรียนที่1</u> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องพิกลทองแล้วให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ นักเรียนเข้าใจ - ครูอ่านนำอีกครั้งแล้วอธิบายเนื้อเรื่องและถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง - ครูอธิบายโครงเรื่องและให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำแบบฝึกหัด <u>คาบเรียนที่2</u> - ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องพิกลทองอีกครั้งแล้วให้ขีดเส้นใต้คำยาก คำใหม่ที่ นักเรียนไม่เคยรู้จักมาก่อน - ครูให้นักเรียนลองเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท - ครูบอกความหมายของคำศัพท์แล้วนักเรียนลองอธิบายคำศัพท์ให้เข้าใจ - ครูให้นักเรียนฝึกสะกดคำใหม่ <u>คาบเรียนที่3</u> - ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมจากเนื้อเรื่องให้นักเรียนพยายามฝึกคิด และตอบคำถาม - ครูอธิบายวัฒนธรรมไทยต่างๆที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง - นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องวัฒนธรรม - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	คาบละ 30 นาที
4.3 ขั้นสรุป บทเรียน	- ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย - ครูตอบข้อสงสัยของนักเรียน - ครูสรุปบทเรียน	10 นาที

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรคำ/ บัตรภาพ

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วผู้อ่านควรมีแนวทางและพื้นฐานดังนี้

1. การมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องได้ เช่นตัวละคร เหตุการณ์สำคัญ เวลา สถานที่ เป็นต้น
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสม และจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น
3. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์

จุดมุ่งหมายของการจับใจความ

1. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
3. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
4. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

ใบความรู้ที่ 2

วัฒนธรรม

วัฒนธรรมโดยทั่วไปหมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งทีคนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น ด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่พวกของตน

วัฒนธรรมส่วนหนึ่งสามารถแสดงออกผ่าน ดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การละครและภาพยนตร์ แม้บางครั้งอาจมีผู้กล่าวว่าวัฒนธรรมคือเรื่องที่ว่าด้วยการบริโภคและสินค้าบริโภค เช่น วัฒนธรรมระดับสูง วัฒนธรรมระดับต่ำ วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือวัฒนธรรมนิยม เป็นต้น แต่นักมานุษยวิทยาโดยทั่วไปมักกล่าวถึงวัฒนธรรมว่ามีได้เป็นเพียงสินค้าบริโภค แต่หมายรวมถึงกระบวนการในการผลิตสินค้าและการให้ความหมายแก่สินค้านั้น ๆ ด้วย ทั้งยังรวมไปถึงความสัมพันธ์ทางสังคมและแนวการปฏิบัติที่ทำให้วัตถุและกระบวนการผลิตหลอมรวมอยู่ด้วยกัน ในสายตาของนักมานุษยวิทยาจึงรวมไปถึงเทคโนโลยี ศิลปะ วิทยาศาสตร์รวมทั้งระบบศีลธรรม

วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือคตินิยม วัตถุธรรม เนติธรรม และสหธรรม

สหธรรม (Social Culture) เป็นวัฒนธรรมทางสังคม การติดต่อสัมพันธ์ มารยาท และการสมาคมการรู้จักกาลเทศะ ซึ่งรวมถึงคุณธรรมต่าง ๆ ที่ทำให้มนุษย์เราอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน เช่น มารยาทในการรับแขก มารยาทในการรับประทานอาหาร การไปงานมงคลทุกชนิด การไปงานศพ การเดินทางด้วยยานพาหนะที่แตกต่าง การโต้ตอบจดหมาย การทำให้คนเป็นผู้รู้จักกาลเทศะ และรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยปฏิภาณไหวพริบ ความสามารถของตนเอง ฯลฯ

พิกุลทอง

พิกุลอาศัยอยู่กับแม่เลี้ยงและลูกสาวของแม่เลี้ยงอีกหนึ่งคนชื่อมะลิ

แม่เลี้ยงใช้ให้พิกุลทำงานบ้านทุกอย่าง ส่วนมะลิไม่ต้องทำอะไร

วันหนึ่งแม่เลี้ยงใช้ให้พิกุลไปตักน้ำให้เต็มคนโทที่หุบเขาไกลมากและให้รีบกลับมาก่อนค่ำ

เมื่อพิกุลไปถึงและตักน้ำมาจนเต็มคนโทแล้ว ขากลับระหว่างทาง พิกุลพบกับหญิงชราคนหนึ่งได้ต้นไม้ หญิงชรากล่าวขอน้ำดื่มจากพิกุล

พิกุลเป็นเด็กมีน้ำใจ จึงไม่รีรอที่จะแบ่งน้ำให้หญิงชราดื่ม เมื่อดื่มน้ำเสร็จหญิงชราจึงกลายร่างเป็นนางฟ้าใจดี

และให้พรพิเศษแก่พิกุลว่า เมื่อพิกุลกล่าววาจาดีกับใคร ขอให้มียอดอกพิกุลทองร่วงออกจากปากของเธอ

พิกุลรีบเดินกลับบ้าน เมื่อมาถึงบ้านก็ค่ำมากแล้ว แม่เลี้ยงจึงตำว่าพิกุลต่าง ๆ นานา

เมื่อพิกุลเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ฟัง แม่เลี้ยงก็ตกใจมากที่มีดอกพิกุลทองร่วงออกมาจากปากของพิกุล

เธอจึงบังคับให้พิกุลพูดไปเรื่อย ๆ ไม่ให้หยุดพูด พิกุลพูดจนหมดแรงและกลับไป

เช้าวันต่อมาแม่เลี้ยงจึงให้มะลิลูกสาวของตนไปตักน้ำบ้ำง มะลิปั่นตลอดทาง
 ขากลับมะลิพบหญิงสาวสวยคนหนึ่งใต้ต้นไม้ แต่เธอไม่พบหญิงชราเหมือนที่แม่
 เล่าไว้จึงไม่ได้สนใจ

เมื่อหญิงสาวคนนั้นกล่าวขอน้ำจากมะลิ มะลิก็ตำว่าหญิงคนนั้นไม่หยุด หญิงคน
 นั้นจึงกลายร่างเป็นนางฟ้าและสาปให้มีสัตว์น่าเกลียดออกมาจากปากมะลิเมื่อ
 มะลิพูดจาหยาบคาย

มะลิตกใจตำว่านางฟ้าตลอดทางที่เธอวิ่งกลับบ้าน ไล่เดือน กิ่งกือ หนอน สัตว์น่า
 เกลียดมากมายร่วงออกมาจากปากของมะลิ

เมื่อถึงบ้านมะลิเล่าเหตุการณ์ให้แม่ฟัง แม่เลี้ยงหาว่าพิกุลโกหกจึงทุบตีพิกุลและ
 ไล่พิกุลออกจากบ้าน

พิกุลเดินโซเซเข้าไปในป่าลึกจนเหนื่อยแล้วกลับไปใต้ต้นไม้ใหญ่

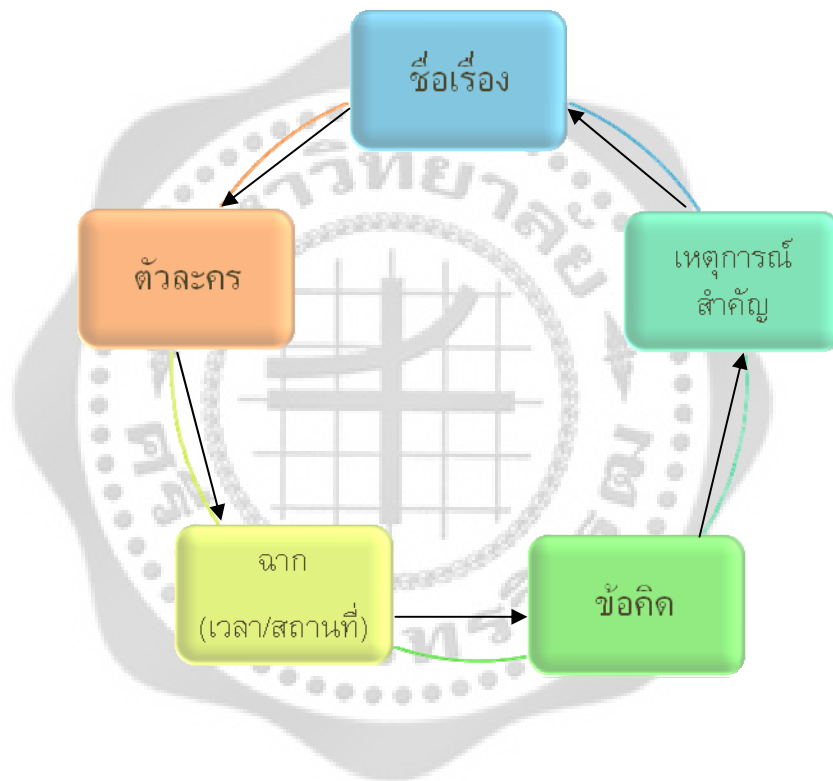
เจ้าชายใจดีองค์หนึ่งขี่ม้าผ่านมาพบ เมื่อเห็นพิกุลก็รู้ว่าพิกุลคือหญิงสาวที่ตนฝัน
 ถึงจึงนำพิกุลกลับเข้าวัง และแต่งงานกัน ในที่สุดพิกุลได้เป็นเจ้าหญิงพิกุลทอง

บัตรคำสั่งที่ 1

อ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน

จุดประสงค์ที่ 1: นักเรียนสามารถอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านได้

คำสั่ง: อ่านเรื่อง พิกุลทอง แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ เรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง

บัตรคำสั่งที่ 2

คำและความหมาย

จุดประสงค์ที่ 2: นักเรียนบอกความหมายและอธิบายคำศัพท์จากเนื้อเรื่องได้

คำสั่ง: จงแต่งประโยคโดยใช้คำที่ขีดเส้นใต้ตามบริบทในประโยคตัวอย่าง

1. พิกุลต้องไปตักน้ำที่หุบเขาไกลมาก

.....

2. หญิงสาวดื่มน้ำด้วยความชื่นใจ

.....

3. พิกุลไม่รือร้อที่จะแบ่งน้ำให้หญิงสาว

.....

4. นางฟ้ากล่าวว่าพิกุลเป็นเด็กดีมีน้ำใจและพูดไพเราะ

.....

5. แม่เลี้ยงด่าว่าพิกุลที่กลับบ้านช้า

.....

6. พิกุลเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้แม่เลี้ยงฟัง

.....

7. แม่เลี้ยงบังคับพิกุลให้พูดไปเรื่อยๆ

.....

8. เจ้าชายขี่ม้าไปเที่ยวในป่า

.....

9. หญิงชราขอน้ำจากมะลิ

.....

10. พิกุลอาศัยอยู่กับแม่เลี้ยงและมะลิ

.....

บัตรคำสั่งที่ 3

วัฒนธรรม

จุดประสงค์ที่ 3: นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในเรื่องและบอกเล่าได้

คำสั่ง: จงใส่เครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่กล่าวไม่ถูกต้อง

- 1. บรรพบุรุษของไทยปลูกฝังให้ลูกหลานมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- 2. เรื่องพิกุลทองตรงกับสำนวนที่ว่า “ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่”
- 3. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใช้ไม่ได้กับเรื่องนี้
- 4. ผู้หญิงไทยสมัยโบราณมีหน้าที่ออกไปทำงานนอกบ้าน
- 5. เด็กต้องเคารพและเชื่อฟังผู้ใหญ่
- 6. ผู้ใหญ่สอนให้เด็กดีทั้งทางกาย วาจา และใจ
- 7. คนไทยไม่มีความกตัญญูกตเวทิต่อบุพการี
- 8. คนไทยมีความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่พิสูจน์ได้เท่านั้น
- 9. ประเทศไทยในสมัยนั้นให้ค่ากับบุรุษมากกว่าสตรี
- 10. เรื่องนี้ตรงกับสำนวน “พูดดีเป็นศรีแก่ตัว พูดชั่วอัปราชัย”

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง: จงวงกลม ○ ข้อที่นักเรียนคิดว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ตัวละครในเรื่องนี้
 - ก. พี่เลี้ยง
 - ข. แม่เลี้ยง
 - ค. ลูกเลี้ยง
 - ง. เจ้าชาย
2. พิกุลมีนิสัยอย่างไร
 - ก. พุดโกหก
 - ข. พุดเก่ง
 - ค. พุดตรง
 - ง. พุดไพเราะ
3. มะลิมีนิสัยอย่างไร
 - ก. พุดมาก
 - ข. พุดหยาบคาย
 - ค. พุดน่าฟัง
 - ง. พุดไม่คิด
4. แม่เลี้ยงมีนิสัยอย่างไร
 - ก. ยุติธรรม
 - ข. ล้ำเอียง
 - ค. ใจดี
 - ง. มีเมตตา
5. ทำไมนางฟ้าจึงแปลงกายมาให้ทั้งพิกุลและมะลิพบ
 - ก. นางฟ้าอยากเล่นสนุกกับพิกุลและมะลิ
 - ข. นางฟ้าต้องการแกล้งพิกุลและมะลิ
 - ค. นางฟ้าต้องการสอนพิกุลและมะลิ
 - ง. นางฟ้าไม่ชอบแม่ของมะลิ

6. ตัวละครตัวใดมีบทบาทน้อยที่สุดในเรื่อง
- ก. แม่เลี้ยง
 - ข. มะลิ
 - ค. นางฟ้า
 - ง. เจ้าชาย
7. ข้อใดน่าจะเป็นตอนจบของเรื่อง
- ก. มะลิมีความสุข
 - ข. พิกุลมีความสุข
 - ค. แม่เลี้ยงมีความสุข
 - ง. นางฟ้ามีความสุข
8. ทำไมแม่เลี้ยงจึงให้พิกุลพูดไม่หยุด
- ก. เพราะจะเก็บพิกุลทองได้เยอะๆ
 - ข. เพราะแม่เลี้ยงต้องการพิสูจน์ความจริง
 - ค. เพราะโกรธพิกุลที่กลับบ้านช้า
 - ง. เพราะพิกุลพูดโกหก
9. ทำไมพิกุลจึงแบ่งน้ำให้หญิงชราดื่ม
- ก. เพราะน้ำมีเยอะ
 - ข. เพราะแม่เลี้ยงสั่งไว้
 - ค. เพราะไม่อยากแบกคนโทหนักๆ
 - ง. เพราะมีน้ำใจ
10. เรื่องนี้ต้องการสอนเรื่องใดมากที่สุด
- ก. การพูด
 - ข. การฟัง
 - ค. การเขียน
 - ง. การอ่าน

**เฉลยแบบฝึกหัด
และแบบทดสอบหลังเรียน**

บัตรคำสั่งที่ 1

ชื่อเรื่อง พิภูลทอง

ตัวละคร แม่เลี้ยง พิภูล มะลิ
นางฟ้า (หญิงสาว หญิงชรา) เจ้าชาย
ฉาก หุบเขา

เหตุการณ์สำคัญ

พิภูลพบนางฟ้าในร่างหญิงชรามาขอ
น้ำแล้วให้พรวิเศษแก่เธอ

ข้อคิด คนที่พูดไพเราะและมี
น้ำใจจะเป็นที่รักของคนอื่นเสมอ

บัตรคำสั่งที่ 2
(จุดพินิจของครู)

แบบทดสอบหลังเรียน

บัตรคำสั่งที่ 3

1. ✓	6. ✓
2. ✓	7. X
3. X	8. X
4. X	9. ✓
5. ✓	10. ✓

1. ก	6. ง
2. ง	7. ก
3. ค	8. ก
4. ข	9. ง
5. ค	10. ก

ภาคผนวก ข

ตารางคะแนนบัตรคำสั่งจากชุดการสอนอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน 5 ชุด

ตารางคะแนนจากบัตรคำสั่ง

ตาราง 6 ชุดการสอนที่ 1 นิทานพื้นบ้านเรื่องตากับตานา

คนที่	บัตรคำสั่งที่ 1	บัตรคำสั่งที่ 2	บัตรคำสั่งที่ 3	รวม
คะแนนเต็ม	10	10	10	30
1	8	9	9	26
2	9	9	8	26
3	7	9	10	26
4	8	8	9	25
5	9	9	10	29
6	9	9	9	27
7	8	8	9	25
8	9	8	9	26
9	10	9	9	28
10	10	10	9	29

ตาราง 7 ชุดการสอนที่ 2 นิทานพื้นบ้านเรื่องกระรอกเจาะมะพร้าว

คนที่	บัตรคำสั่งที่ 1	บัตรคำสั่งที่ 2	บัตรคำสั่งที่ 3	รวม
คะแนนเต็ม	10	10	10	30
1	10	10	10	30
2	9	9	10	28
3	9	9	10	28
4	10	9	9	28
5	9	8	9	26
6	9	9	9	27
7	8	10	9	27
8	7	8	10	25
9	10	10	9	29
10	10	9	9	28

ตาราง 8 ชุดการสอบที่ 3 นิทานพื้นบ้านเรื่องประเพณีปล่อยนกปล่อยปลา

คนที่	บัตรคำสั่งที่ 1	บัตรคำสั่งที่ 2	บัตรคำสั่งที่ 3	รวม
คะแนนเต็ม	10	10	10	30
1	8	9	10	27
2	9	8	10	27
3	8	9	9	26
4	8	9	9	26
5	10	8	9	27
6	9	10	9	28
7	10	8	10	28
8	10	9	10	29
9	8	9	8	25
10	9	9	7	25

ตาราง 9 ชุดการสอนที่ 4 นิทานพื้นบ้านเรื่องนางนาคพระโขนง

คนที่	บัตรคำสั่งที่ 1	บัตรคำสั่งที่ 2	บัตรคำสั่งที่ 3	รวม
คะแนนเต็ม	10	10	10	30
1	8	9	10	27
2	7	8	10	25
3	9	9	9	27
4	8	9	9	25
5	10	10	10	30
6	9	7	9	25
7	9	8	10	27
8	9	9	9	27
9	10	10	8	28
10	9	9	7	25

ตาราง 10 ชุดการสอนที่ 5 นิทานพื้นบ้านเรื่องพิรุณทอง

คนที่	บัตรคำสั่งที่ 1	บัตรคำสั่งที่ 2	บัตรคำสั่งที่ 3	รวม
คะแนนเต็ม	10	10	10	30
1	10	9	9	28
2	10	8	10	28
3	10	10	9	29
4	10	10	10	30
5	8	7	10	25
6	9	9	9	27
7	9	8	10	27
8	9	9	9	27
9	10	9	8	27
10	9	9	9	27

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ สกุล	นางสาวอัญชลี ทำทอง
วัน เดือน ปีเกิด	16 ตุลาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา
ที่อยู่ปัจจุบัน	กรองทองแมนชั่น A208 ซ.ลาดพร้าว 81 แขวง/เขต วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	Head of Thai Department St.John International School 1124 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2540	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ.2544	ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ.2554	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ